

የሐዋርያት ሥራ 25: 13-27፤ 26

የመጀመሪያ ቀን፡ - የሐዋርያት ሥራ 25: 13-27

ጳውሎስ ለሁለት ዓመታት ያህል በቲሞጊያ እሥር ቤት ውስጥ ቆይቶ ነበር። ጉዳዩም በሁለት ርግውያን ባለሥልጣኖች ከታየ በኋላ፤ ምንም ወንጀል ባይገኝበትም፤ ነፃ ሊለቁት አልፈለጉም ነበር። በመጨረሻም አገረ ገዥው ፊሎሶስ ትክክለኛ ፍርድ ባለመስጠቱ ጳውሎስ ርም ወደሚገኘው የቄሣር ፍርድ ቤት ይግባኝ ይላል።

እግዚአብሔር ለምን ለዚህን ያህል ጊዜ ጳውሎስ በእሥር ቤት ውስጥ እንዲቆይ እንዳደረገ ግወቁ በጣም ያዳግተናል። ሆኖም፤ ይህ ነገር የእግዚአብሔር ዕቅድ እንደነበር ነው። ምክንያቱም በምንም ዓይነት መንገድ የወንጌሉን መልእክት ሊሰሙ የማይችሉ ባለሥልጣኖች በዚህ አጋጣሚ ውስጥ ሰምተዋልና ነው። ጌታም ጳውሎስ ወደ ርም ሄዶ ስለ እርሱ እንደሚመሠክርለት የተስፋ ቃል ሰጥቶት ስለነበር፤ ይህ ለጳውሎስ እስከመጨረሻው እንደ ጌታ ምሥክር ሆኖ እንዲቆም ድፍረትና መተማመኛ ይሰጠዋል። ጥያቄ 1 የሐዋርያት ሥራ 15: 13-27: 26 አንብብ። በእነዚህ ቁጥሮች ውስጥ የተካሄዱትን አበይት ሁኔታዎች በዝርዝር ጻፍ።

የሐዋርያት ሥራ 25: 13-27 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ሰጥ።

ጥያቄ 2፡ - ሀ) 1. ለፊሎሶስ ሰላምታ ለማቅረብ ወደ ቂሣሪያ የመጣው ማነው?

2. ፊሎሶስ ከዚህ ሰው ጋር ስለምንድነው የተነጋገረው?

ለ) በአንድ ወንጀለኛ ላይ የሚሰጠውን ፍርድ በተመለከተ ፊሎሶስ

ለአይሁዳውያኑ የነገራቸው ነገር ምንድነው?

ሐ) ጳውሎስ በእሱና በአይሁዳውያት መካከል የነበረውን አለመግባባት እንዴት አድርጎ ነው የገለጸው?

መ) ፊሰጦስ ከአገሪኳ ምን ዓይነት ዕርዳታ ነበር የፈለገው?

ጳውሎስ ወደ ሮም ይገባችን ከጠየቀ ከጥቂት ቀናት በኋላ፣ ፊሰጦስ አንድ ትልቅ እንግዳ ይቀበላል። አንድ አዲስ አገረ ገዥ ሲሾም፣ በአገራባች አገሮች ያሉት ገዥዎች ከእርሱ ጋር የጠበቀ ወዳጅነት ለመፍጠር ሲሉ ሄደው ይገበኙት ነበር። በዚህም መሠረት፣ በይሁዳ በስተሰሜን የሚገኘውን አገር ገሊላናና ፔሪያን ይገዛ የነበረው ዳግማዊ ሄሮድስ አገሪኳ ከእህቱ ከቤርኒቄ ጋር በመሆን ፊሰጦስን ለመጎብኘት ይመጣል።

ሄሮድስ በአንድ ጎቱ አይሁዳዊ ስለነበርና የአይሁድ ባህልን በደንብ ያውቅ ስለነበር፣ ፊሰጦስ ለአገሪኳ ስለ ጳውሎስ ይነገረዋል። በዚህም መሠረት፣ የኢየሩሳሌም ሽግግሎች እንዴት ሞት እንዲፈረድበት እንደጠየቁ ይነገረዋል። ፊሰጦስም ተከላሹ በከላሹ ፊት ለፊት ሳይቆም፣ ለተከሰሰበትም መልስ ለመስጠት ዕድሉን ሳያገኝ ግንንም ቢሆን አሳልፎ መስጠት የሮማውያን ሥርዓት እንዳልሆነ ይነገራቸዋል። አይሁዳውያትም ወደ ቲሣሪያ መጥተው በከላሹ ላይ ስለ እርሱ ምንም ክፉ ነገር አላነሡም ብቻ ዝም ብለው ጳውሎስ ሕያው ነው ይለው ስለነበረው ስለአንድ ኢየሱስ ስለተባለ የሞተ ሰው ነበር የሚከራከሩት። ከዚህም በኋላ አይሁዳውያት ጳውሎስ ኢየሩሳሌም ድረስ መጥቶ ፍርድን እንዲቀበል ይጠይቃሉ፤ ጳውሎስም በነገሩ ሳይሰማ ይቀርና ወደ ቄሣር እንዲላክ ይጠይቃል፤ ፊሰጦስም እሱን ለመላክ አመቺ ሁኔታን ይጠብቅ ነበር።

ንጉሥ አገሪኳ ጳውሎስ በቲሣሪያ እንዳለ ሲሰማ ከዚህ በፊት ስለዚህ ታላቅ ሰው ሰምቶ ስለነበር፣ ባገኘው ደስ ይለኛል ብሎ ይናገራል። ያለምንም ጥርጥር፣ የታወቀው የአይሁድ መሪ ስለነበረውና ዓለምን በወንጌል ሊያዳርስ ታጥቆ ስለተነሣው ስለ ጳውሎስ የአይሁድ ሕዝብ ሳይሰማ አይቀርም። በመጨረሻም ፊሰጦስ ንጉሥ አገሪኳን ነገ ጳውሎስን ትሰማዋለህ ብሎ በነገሩ ይሰማል።

በሚተላውም ቀን አገሪኳና በርኒቄ በብዙ ገርማ መጥተው ከሻለቆችና ከከተማው ታላላቆች ጋር ወደ ፍርድ ቤት ይገባሉ። ልክ ለንጉሡ ሄሮድስ ክብር እንደተዘጋጀ ትልቅ ድገሥ ነበር የሚመስለው። በተጠየቀውም መሠረት፣ ፊሰጦስ ወደ ጳውሎስ ያስልካል። በመቀጠልም በኢየሩሳሌምና በእዚሁ በቲሣሪያ አይሁዳውያን እንዴት አድርገው ይህ ሰው እንዲሞት እንደጠየቁ ያስረዳል። ለሞት የሚገባውን ነገር አለማድረጉን ሲረዳም ጳውሎስ ወደ ቄሣር ይገባኝ ብሎ ስለነበር ወደዚያ እንዲሄድ ይፈቅድለታል። ይህንንም በመናገር ፊሰጦስ የአይሁዳውያን ጠላት እንዳልሆነና ገደሕ ሰው እንደሆነ ለመግለጽ የፈለገ ይመስላል። በመጨረሻም ከተመረመረ በኋላ የተሰበሰቡትን ሰዎችና በተለይ ንጉሥ አገሪኳን ወደ ሮም ሲልከው አንድ ነገር ጽፈው እንዲልኩት ይጠይቃል።

እንደ ታሪክ ጸሐፊው እንደ ዮሴፍ፣ ፊስጦስ በጣም ጥሩ አገረ ገዥ ነበር። በዚህ ነገር ላይም የአይሁድን ሃይማኖት ይከተል የነበረውን የንጉሥ አገሪጳን አስተያየት ይፈልግ ነበር። የአይሁድ ሃይማኖት በተመለከተ ደግሞ አገሪጳ አዋቂ እንደነበር ይነገርለት ስለነበር ፊስጦስ የእርሱን ዕርዳታ ይጠይቃል።

ጥያቄ 3፡ - ይህ ጊዜ ጳውሎስ ወንጌሉን የሚናገርበት ጥሩ አጋጣሚ የሆነለት ለምንድነው?

ሁለተኛ ቀን፡ - የሐዋርያት ሥራ 26፡ 1-32

ሄሮድስ አገሪጳን ሌሎች ሹማምንቶች ከተሰበሰቡ በኋላ ጳውሎስንም እራሱ እንዲናገር ዕድል ይከፈትለታል። በዚህም አጋጣሚ ፊስጦስ ጳውሎስን ወደ ሮም ሲልክ በእሱ ላይ ያለውን ክስ በደንብ ጥርት አድርጎ መጻፍ ይፈልግ ነበር።

ኢየሱስ በማቴ. 10፡ 17-19 ላይ እንደተነበየው፡ ሐዋርያው ጳውሎስ በሸንጎት በገዢዎች፣ በምኩራቦችና ብሎም በነገሥታት ፊት ይቀርባል። ወደ ወሳኒ ቢጣልም፣ ጳውሎስ ለአይሁዳውያንና ለአሕዛብ ከሙታን ስለተነሣው ኢየሱስ መመስከሩን አላቆመም።

የሐዋርያት ሥራ 26፡ 1-32 እንብበህ ለጥያቄዎቹ መልስ ስጥ።

ጥያቄ 4፡ - ሀ) 1. ጳውሎስ የሱን ጉዳይ ወደ አገሪጳ በማቅረቡ ደስ የተሰኘው ለምንድነው? 2. ጳውሎስ ንግግሩን ከቀድሞው ሕይወቱና ከነበረው የሃይማኖት ልምምድ የጀመረው ለምንድነው?

ለ) 1. ጳውሎስ፡ በምን ምክንያት ነው ለክስ ቀረብኩ የሚለው? 2. ጳውሎስ ተስፋዬ ነው ብሎ የጠቀሰው ነገር ምንድነው?

ሐ) ጳውሎስ በሕይወቱ ስላደረጋቸው ስለ ሦስት ነገሮች ተናገሯል እስቲ እነዚህን ሦስት ነገሮች በዝርዝር ጻፍ።

መ) 1. በጳውሎስ ሕይወት ውስጥ ለውጥ እንዲኖረው ያደረገው ነገር ምንድነው? 2. ጳውሎስ ከጌታ የተሰጠውን አደራ እንዴት አድርጎ ነው የገለጸው? (ወደት ነው የተላከው? ለምንስ ምክንያት ነው) (ሐዋ. 26፡ 15-19)።

ሠ) ፊስጦስ ጣልቃ ገብቶ ንግግሩን ከማስቆሙ በፊት ጳውሎስ ስለምን ነበር የሚናገረው?

ረ) 1. ጳውሎስ ለንጉሥ አገሪጳ የቀረበው ጥያቄ ምንድነው? 2. አገሪጳ ምን ዓይነት መልስ ነው የሰጠው?

ሰ) 1. ስለ ጳውሎስ ምን ዓይነት ፍርድ ነው የሰጡት? 2. የጳውሎስን ጉዳይ በተመለከተ ንጉሥ አገሪጳ ምንድነው ያለው?

ጳውሎስ በንጉሥ አገሪጳ ፊት ቆሞ ያደረገው ንግግር በኢየሩሳሌም ካደረገው ጋር በጣም ይመሳሰላል። ይህም የሆነው የሚያዳምጡት ሰዎች ስለ አይሁድ ሃይማኖት በቂ

ገንዛቤ ስላላቸው ነው። በእዚህኛው ንግግርም ብዙ ትኩረት ይሰጠው የነበረው ወደ አገሪቷ ነው። ሊያሳይ የሞከረውም አፈጻጸሙ ሆነ የሚያስተምረው ትምህርት፣ ከአይሁዳውያን ግጥት ሊፈጥርበት እንደግይችል ነው።

ጳውሎስ በሄሮድስ ፊት ተርቦ ንግግር በግድረጉ ደስ የተሰኘው፣ ሄሮድስ ስለ አይሁድ ሃይማኖት በቂ ገንዛቤ የነበረው ሰው በመሆኑ ነው። ይህ ሰው ያለምንም ጥርጥር ስለ ኢየሱስ ስለ ሞቱና ትንሣኤው ሰምቷል። ከዚህም ሌላ፣ ሊቀ ካህናቱና የሃይማኖት መሪዎች ቀናተኞች እንደሆኑና በፈሪሃውያንና በሰዱቃውያን መካከል ደግሞ ልዩነት እንዳለ ያውቃል። በይሁዳ ምድርም ለጳውሎስ ጉዳይ ትክክለኛ ፍርድ ለመስጠት ብቁ የሆነው መሪ ሄሮድስ ብቻ ነው።

ጳውሎስ ንግግሩን የሚጀምረው፣ ከመለወጡ በፊት ስለነበረው ሕይወት በመናገር ነው። በዚያን ጊዜም ቢሆን ጳውሎስ ሕጉን የሚቃወም ሰው አልነበረም። እንዲያውም ወገ አጥባቂ ከነበሩት ከፈሪሃዊያን ወገን ነበር እንጂ። ጳውሎስ ሲናገርም አሁን ለፍርድ የቀረብኩት እግዚአብሔር ለአባቶቻችን የሰጠውን የተስፋ ቃል እንደአለኝታ በመያዝ ነው ይላል። ይህን ሲል፣ ስለሚመጣው መሢሕ፣ በምድር ላይ ስለምትመጣው የእግዚአብሔር መንግሥት፣ ስለሙታን ትንሣኤ፣ ወዘተ... መናገሩ ነው። ይህ ደግሞ፣ በጣም ልዩ የሆነ እምነት አይደለም፣ ምክንያቱም ሁሉም አይሁዳውያን ተስፋ የሚያደርጉት እነዚህ የተስፋ ቃላት ነው። ሆኖም ልዩነታቸው ያለው ጳውሎስ እነዚህ ነገሮች መሢሁ ኢየሱስ ክርስቶስ ከመጣ በኋላ ተፈጻሚነት አግኝተዋል በማለቱ ብቻ ነው። ስለዚህም ጳውሎስን የቸገረው ነገር አይሁዳውያን በሙታን ትንሣኤ እስካመቱ ድረስ ለምን በኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ ግመን ተሳናቸው የሚለው ነገር ነው።

ጳውሎስ ፈሪሃዊ ሳለ ቤተክርስቲያንን በጽኑ ከሚያሳድዱት ሰዎች አንዱ ነበር። ለሄሮድስና ለሌሎችም፣ ጳውሎስ ከመጀመሪያው ጀምሮ የክርስትና ተከታይ አለመሆኑን ሊገልጽላቸው ፈልጓል። በዚያን ጊዜም ከካህናት አለቆች ክርስቲያኖችን ለግሳደድ ሥልጣንና ትዕዛዝ የተሰጠው ጳውሎስ ነበር። ከዚህም በተጨማሪ የእሱ ምኞት አይሁዳውያን ላይ ትልቅ ውርደት ያስከተለውን የክርስቲያን ሃይማኖት ከምድረ ገጽ ግጥፋት ነበር። ታዲያ ጳውሎስ ስለዚህ ጊዜ የተናገረበት ሌላው ምክንያት እሱን የመሰለ ሰው እንዲህ በቅጽበት መለወጡ አስገራሚ መሆኑን ለመግለጽ ነው። ይህ ለውጥ ደግሞ ጳውሎስ በራሱ ችሎታ ያመጣው ሳይሆን እራሱ እግዚአብሔር ያደረገው ነገር ነው።

ጥያቄ 5:- ይህ ለውጥ፣ በአንተ ሕይወት ውስጥ በገሃድ የታየው እንዴት ነው?

ጳውሎስ ስለመለወጡ ከተናገረ በኋላ ኢየሱስ እንዲያገለግለው ጥሪ እንደሰጠው ይናገራል። ከዚህም በፊት ጳውሎስ በካህናት አለቆችና ትዕዛዝ መሠረት ወደ ደግሰቆ እየሄደ ነበር። ዓላማውም ክርስቲያኖችን ለግጥፋት ነበር። ሆኖም፣ ወደዚያ እያመራ ሳለ ጳውሎስ በሚያስገርም ዓይነት ሁኔታ ከኢየሱስ ጋር ይገናኛል። ከዛም ይህ አሳዳጅ ሰው ክርስቲያን ይሆናል። በመጨረሻ ላይም ለአይሁዳውያንና ለአሕዛብ መንፈሳዊ ዓይኖቻቸው እንዲከፈቱ ከጨለማ ወደ ብርሃን እንዲመጡና የኃጢአት ይቅርታን

እንዲያገኙ በኢየሱስ ማመን እንዳለባቸው እየሄድ እንዲናገር በዚሁ መንገድ ላይ የአገልግሎት ጥሪ ይሰጠዋል።

ጥያቄ 6:- ሀ) ይህ በመጨረሻ ላይ ያለው ዐረፍተ ነገር የወንጌሉን መልእክትና በኃጢአተኛ ሰው ላይ ያስገኘውን ለውጥ ባጭሩ ያስቀመጠው እንዴት ነው?

ለ) እኛም እንደ ጳውሎስ ዓይነት ኃላፊነት ያለን በእንዴት ያለ ሁኔታ ነው?

ሐ) ኃላፊነትህን እንዴት እየተወጣሽው እንዳለህ አብራራ።

ጳውሎስ ይህን ከሰማይ የታየውን ራዕይ እንቢ አላለም። ከደማስቆ በመነሣት፤ ወደ ኢየሩሳሌምና ይሁዳ ብሎም ወደ አሕዛቡ ዓለም በሙሉ በመሄድ የወንጌሉን መልእክት አስምቷል። ሁሉም ወደ እግዚአብሔር በንስሐ መቅረብ እንዳለበትና ይህን ማድረጉንም በሕይወቱ በተግባር ማሳየት እንዳለበት ነበር የሚያስተምረው። ይህ ደግሞ ፈራሃዊ ወይም አይሁዳዊ ከመሆን ጋር የሚገረር አይደለም። እንዲያውም ከኢየሱስ ጋር ግንኙነት በመፍጠሩ የብሉይ ኪዳንን እምነቱን በበለጠ ሊያከብር ችሏል።

ጳውሎስ ከዚህ በመቀጠል እሱ የሚያስተምረው ነቢያትና ሙሴ ያስተማሩትን ግለትም:- ክርስቶስ መከራን እንደሚቀበልና በሙታን ትንሣኤ ለአሕዛብ ብርሃን እንደሚሆንላቸው የሚገልጸውን ትምህርት እንደነበር ያስረዳቸዋል።

ጥያቄ 7:- የክርስቶስ መምጣት አንዳንዶቹን የብልይ ኪዳንን ትንቢቶች እንዴት እንደፈጸመ ሠፋ አድርገህ ግለጽ።

ስለ ነቢያት ጽሑፍ ምንም ግንዛቤ ያልነበረው ጳውሎስ በሙታን ትንሣኤ ማመኑን ሲገልጽ ፊስጦስ ይህ ትምህርት ዕብድ አድርጎሃል ይለዋል። ይህንንም ሊለው የቻለው የአንድ ሰው ከሞተ በኋላ ይነሣል የሚለው ነገር ሊዋጥለት ስላልተቻለ ነው።

ጳውሎስ ዕብድ እንዳልሆነ ይናገራል። በመቀጠልም የተናገረውን ነገር ንጉሥ አግሪጳ እንደሚያውቀው ስለተረዳ «ንጉሥ አግሪጳ ሆይ ነቢያትን ታምናለህ?» ብሎ ይጠይቀዋል።

አግሪጳ ባለው እውቀት ላይ ተመሥርቶ የጳውሎስ ንግግር እውነተኛ እንደሆነ ሊመሠክር ይችላል ነበር! ምክንያቱም ያለ ጥርጥር በዚህ ሰዓት መንፈስ ቅዱስ ሳያሳምነው አይቀርምና ነው። ታዲያ ይህም ሁሉ ሲሆን አግሪጳ «በጥቂት ክርስቲያን ልታደርገኝ ትወዳለህ?» ብሎ ጳውሎስን ይጠይቀዋል። ስለዚህም በዚህ ሰዓት የቃሉን እውነተኛነት ሊክድ ባይችልም ነገሩን ለመቀበል ዝግጁ አለነበርም።

ጥያቄ 8:- ለመሪዎች ወይም ሃብታም ለሆኑ ሰዎች ወንጌልን መቀበሉ በጣም የሚያዳግታቸው ለምንድነው?

ጳውሎስ በጥቂትም ቢሆን በብዙ አንተ ብቻ አይደለህም ነገር ግን ዛሬ የሚሰሙኝ ሁሉ ደግሞ ከእዚህ እሥራት በቀር እንደ እኔ ይሆኑ ዘንድ ወደ እግዚአብሔር እለምናለሁ ብሎ ይመልስለታል።

ንጉሡም፣ አገረ ገዢም፣ በርኒቂም፣ ከእነርሱም ጋር ተቀምጠው የነበሩት ተነሡ፤ ፈቀቅ ብለውም እርስ በርሳቸው ይህ ሰው እንኳንሰ ለሞት ለእሥራትም የሚያደርስ ምንም አላደረገም ብለው ተነጋገሩ። አሁንም እንደገና እንደምናየው መሪዎችም ሆኑ የአይሁድን ሕግ ጠንቅቆ የሚያውቀው ንጉሥ አግሪጳ ጳውሎስ ንጹሕ ሰው እንደሆነ ተገንዝበዋል። ሆኖም፣ እግዚአብሔር በዕቅዱ ውስጥ ጳውሎስ እሥረኛ ሆኖ ወደ ሮም እንዲሄድ በመፈለጉ፣ ነገሮች በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ሊፈጸሙ ችለዋል።

አግሪጳ ራስሙን ይህ ሰው ወደ ቄሣር ይገባኝ ባይል ኖሮ መፈታት ይችል ነበር ይለዋል። የእግዚአብሔር ዕቅድ ግን ጳውሎስ ነፃ እንዲወጣ ሳይሆን ወደ ሮም እንዲሄድ ነበር።

በዚህ የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ፣ የጳውሎስን ምሥክርነት ሦስት ጊዜ ተጽፎ እናገኘዋለን። በእያንዳንዱም ጊዜ ምሥክርነቱ ለተለያዩ ሰዎች ለተለየ ዓላማ ነበር የተሰጠው። ሆኖም ሁሉም ጳውሎስ በክርስቶስ በማመኑ በሕይወቱ ውስጥ የተገኘውን ለውጥ በጉልህ ያሳያሉ። ብዙ ጊዜም ወንጌሉ ሕይወቱን የመለወጥ ኃይል እንዳለው እንዘነጋለን። ክርስቲያኖችም ብዙ ጊዜ በኢየሱስ ሲያምኑ ሥር ነቀል የሆነ ለውጥ በሕይወታቸው አይታይም። ሆኖም፣ የወንጌሉ መልእክት ካመንና ከተቀበለው አስተሳሰባችን አኳኋናችን አነጋገራችን ወዘተ. ... ሙሉ በሙሉ ይለወጣል። ምንም ለውጥ በሕይወታችን የማናይ ከሆነ እውነት በኢየሱስ አምነን እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ፣ እራሳችንን በደንብ መመርመር አለብን።

ጥያቄ 9:- የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንክበት ጊዜ አንሥቶ በሕይወትህ ውስጥ ያየሃቸውን ለውጦች በዝርዝር የፍ።

ሦስተኛ ቀን:- የሐዋርያት ሥራ 27: 1-12

ጳውሎስ ምሥክርነቱን፣ በአይሁድ ሃይማኖትና ባህል በቂ ዕውቀት በነበረውና የጳውሎስን ንጹሕ መሆን በመሰከረው በንጉሥ አግሪጳ ፊት ካቀረበ በኋላ፣ እንደ እሥረኛ ሆኖ ወደ ሮም ለመሄድ ይዘጋጃል።

ጳውሎስ ጉዞውን ወደ ሮም የጀመረው በ59 ዓ.ም ነው። ይህንን ጉዞውን ያደረገው በመርከብ ሲሆን የአንድ ዓመት የጉዞ ጊዜ ውስጥ ብዙ ችግሮችና አደጋዎች አጋጥመውታል። ታዲያ ይህ ጊዜ ጳውሎስን ተስፋ የሚያስቆርጥ ጊዜ ቢመስልም፣ በዚህ ውስጥ የእግዚአብሔርን ጥበቃ በጉልህ ለናይ እንችላለን። ከዚህም በላይ በዚህ አደገኛ ጉዞ ላይ መንፈስ ቅዱስ ለሰዎች ሊሰጠው የሚችለውን የልብ ዕርጋታና ሠላም እናያለን።

የሐዋርያት ሥራ 27: 1-26 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ሰጥ።

ጥያቄ 10:- ሀ) ጳውሎስን ከቂሣሪያ በጭላቸው መርከብ ውስጥ የነበሩትን ሰዎች በሙሉ በዝርዝር ግለጽ። ለ) ጳውሎስ ወደ ጓደኞቹ እንዲሄድ የተፈቀደለት የትኛው ወደብ ላይ ነው? ሐ) ጳውሎስ ከቂሣሪያ ተነሥቶ በተርጌስ በስተደቡብ እስኪምትገኘው እስከ መልካም ወደብ የሚሉአት

ሥፍራ ድረስ ያደረገውን ጉዞ በካርታው ላይ በእርሳስ ምልክት አድርገዋል። መ) የጦሙ ወራት ካለፈ በኋላ እናርፋለን ብለው የሚያስቡት በየትኛው ወደብ ነበር? ሠ) ጳውሎስ ለመቶ አለቃው፤ ለመርከቡ መሪና፤ ለመርከቡ ባለቤት የሰጠው ማስጠንቀቂያ ምን ነበር?

ጳውሎስ በንጉሥ አግሬጳ ፊት ምሥክርነቱን ካቀረበ ከጥቂት ጊዜ በኋላ ከሌሎች እሥረኞች ጋር ይሆንና ወደ ኢጣልያ ጉዞውን ይጀምራል። ምንም እንኳ ይህ ጉዞ በደህና ጊዜ የአንድ ወር ጉዞ ቢሆንም ለእነሱ ብዙ ወራት ፈጅቶባቸዋል። በዚህ ጉዞ ላይም የእሥረኞቹ አለቃ የነበረው ዩልዩስ የተባለ መቶ አለቃ ነበር። በዚህ መርከብ ውስጥም የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ጸሐፊ ሉቃስ ነበር፤ ይህንንም የምንለው፤ «በእስያ ዳርቻ ወዳሉት ሥፍራዎች ይሄድ ዘንድ ባለው በአድራጊጢስ መርከብ ገብተን ተነሣን» የሚል ነገር ስለምናነብ ነው።

በመርከቡ ውስጥ ከሉቃስ ሌላ አርስጥርኮስ የተባለ ሰው ከእነጳውሎስ ጋር ነበር። እንደምታስታውሰው ይህ አርስጥርኮስ የተባለ ሰው የመጣው ከመቴዶንያ ሲሆን፤ በኤፌሶን ቆይታውም ከጳውሎስ ጋር የነበረና ለኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያ ስጦታ ይዘው ከመጡት የየአብያተ ክርስቲያን ተወካዮች ውስጥ አንዱ የነበረ ነው (ሐዋ. 19፡ 29፤ 20፡ 4)። ምናልባት በዚህ ጊዜ ውስጥ ጢሞቴዎስና ሌሎች አብረውት የሚሄዱ ሰዎች አብረውት ሳይሆኑ አይቀርም። ሆኖም ጳውሎስ ከዚህ ገጠመኝ በኋላ በጻፋቸው ። መልእክቶች ጢሞቴዎስ ከጳውሎስ ጋር በርም ስለመሆኑ የምናውቀው ነገር የለም። ታዲያ ይህም ቢሆን፤ እግዚአብሔር በጉዞው ላይ ሁሉ ለጳውሎስ ወዳጆችን ያዘጋጅለት ነበር።

ጥያቄ 11፡- እግዚአብሔር በችግር ጊዜ ያዘጋጃልህን የአንዳንድ ወዳጆችህን ስም በዝርዝር ጻፍ። ጌታ እነዚህን ወዳጆች ስለሰጠህ አመስግነው።

የይሁዳ ወደብ ከሆነችው ከቂሳሪያ በመነሣት መርከቧ በስተሰሜን ጥገ ጥጉን በማድረግ ወደ ሲዶና ትደርሳለች። የእሥረኞችም አለቃ ዩልዩስ በዚህ ሥፍራ ጳውሎስ ወደ ክርስቲያን መንደሮቹ ሄዶ ፅርዳታ እንዲቀበል ይፈቅድለታል። ስለዚህም ጳውሎስ ካሁኑ በመሪው ዘንድ አመኔታን አግኝቷል ማለት ነው።

በሚዲቴራኒያን ባሕር ላይ፤ በመርከብ መንገዝ በጣም አደገኛ የሚሆኑባቸው የተወሰኑ ወራት እሉ። እነ ጳውሎስ በሲዶና የደረሱትም በዚህ ወቅት ነው። ታዲያ ይህም ቢሆን፤ እንዲሁን ብለው ቆርጠው ተነሡ። በዚህም መሠረት ከሲዶና ሲነሡ ነፋሱ በጣም ይከለከላቸው ስለነበር በቆጽሮስ፤ በኪልቅያና በጽንፍልያም ያለውን ባሕር ከተሻገሩ በኋላ ተተገነው በስተሰሜን በሉቅያ ወዳለችው ወደ ሙራ ይደርሳሉ።

በሙራ ሳሉም መቶ አለቃው፤ ወደ ኢጣልያ የሚሄድ የእስክንድርያ መርከብ ያገኘና ጳውሎስንና ጓደኞቹን በዚያ ያገባቸዋል። በንፋሱም ምክንያት በብዙ ጭንቅ ወደ ቀኒዶስ አንፃር ይደርሳሉ። ከዚያም ንፋሱ ስለከለከላቸው፤ በቀርጤስ ተተገነው በሰልሙና በኩል ያልፉና በብዙ ጭንቅ ለላሲያ ከተማ ወደ ቀረበችው መልካም ወደብ ወደሚሏት ሥፍራ ይደርሳሉ፤ እ.ኤ.አ. ከጎዳር አንሥቶ እስከ ጥር ድረስም በዚህ በኩል

በመርከብ ግለሰብ አይቻልም ነበር። የጦም ወራት ተብሎ የተጠቀሰውም የአይሁድ በዓል የነበረው «ታላቁ የስርየት ቀን» ነበር። በ59 ዓ.ም ላይም፣ ይህ በዓል ይውል የነበረው እ.ኤ.አ ጥቅምት 5 ቀን ነበር። ስለዚህም በዚህ ወቅት በሰሜን ምሥራቅ በኩል የሚገኙ ሦስት ነፋሶች በመኖሩ፣ የነፋሱን ኃይል የሚቋቋሙበት ሞተር የሌላቸው ጀልባዎችም ነፋሱን በጭራሽ ሊቋቋሙት አይችሉም ነበር።

እውሉስም ነፋሱ እስኪቆምና በመርከብ የመጓጓዣ ጊዜው እስኪደርስ ድረስ በመልካም ወደብ እንዲቆይ የመርከቡን መሪዎች ያማከራቸዋል። እንዲያውም ከዚህ በላይ መልካም ወደብን ትተው ከተነሡ በመርከቡ በውስጡ ባለው ዕቃ ላይና በሕይወታቸው ትልቅ ጉዳትና ጥፋት እንደሚሆን ተንብዮአል። ሆኖም ይህ ወደብ ይከርመበት ዘንድ የማይመች ስለነበር፣ መሪዎቹ ትንሽ ራት ብላ ወዳለቸው ፍንቄ ወደሚሏት ወደ ቀርጫስ ወደብ ለመሄድ ይወስናሉ።

መሪዎቹ ለእግዚአብሔር ታዛዦች ባለመሆናቸው በሰዎች ላይ ምን ያህል ጉዳት እንደሚያደርሱ ተመልከት። ለእግዚአብሔር ታዛዥ አለመሆን ሁልጊዜ ችግር ያመጣብናል። ምንም እንኳ ለትንሽ ጊዜ እግዚአብሔርን የማይታዘዙ ሰዎች የበለፀጉ ቢመስሉም፣ አንድ ቀን መከራ ይወርድባቸዋል። ይህ ነገር በተለይ መሪዎች የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሳይከተሉ ሲቀሩ፣ በእውን ይታያል። ታዲያ በዚህ ጊዜ ባለመታዘዛቸው መከራ የሚቀበሉት እነሱ ብቻ ሳይሆኑ፣ እንደ እውሉስም ያሉ ሰዎች ናቸው። በዚህም መልኩ ስናየው ለእግዚአብሔር ታዛዥ ያልነበረው የመርከቡ መሪ ነው እንጂ እውሉስ አልነበረም። ይህ አለመታዘዝ ደግሞ እንዴት በማዕበል መርከቧን እንደወባበራትና የእውሉስን ሕይወት አደጋ ላይ እንደጣለው እናያለን። የቤተክርስቲያን መሪዎችም እግዚአብሔርን በቅርብ መከተልና ሙሉ በሙሉ መታዘዝ ያለባቸው ለዚሁ ምክንያት ነው። የእነሱ የተላሳተ ውሳኔ ደግሞ እነሱን ብቻ ሳይሆን የሚጎዳው በእነሱ ሥር ያሉትን ሰዎች ጭምር ነው።

ጥያቄ 12:- ሀ) ይህን ዓይነት በቤተክርስቲያን ውስጥ ተከስቶ ያየኸው እንዴት ነው?
ለ) ምን ዓይነት ውሳኔ ነበር የተደረገው? የዚያስ ውሳኔ መጨረሻ ምን ሆነ?

አራተኛ ቀን የሐዋርያት ሥራ 27: 13-26

እውሉስን ይዛ ወደ ሮም ትጓዝ የነበረችው መርከብ በመጥፎ የአየር ሁኔታ እንድትዘገይ ከተገደደች በኋላ፣ በመጨረሻ ላይ በቀርጫስ በስተደቡብ ወደምትገኘው መልካም ወደብ ወደሚሏት ሥፍራ ልትደርስ ችላለች። ከዚህም በኋላ በዚህ ቦታ ሲከርመበት የማይችሉ በመሆኑ መቶ አለቃውና የመርከቡ መሪ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሳይጠብቁ ለመክረም ሻል ወዳለው ወደ ቀርጫስ ወደብ ለመሄድ ቆርጠው ይነሣሉ።

የሐዋርያት ሥራ 27: 13-26 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ጥያቄ 13:- ሀ) የመርከቡን መሪ ባለቤትና መቶ አለቃውን ወደ ቀርጫስ ወደብ እንዲሄዱ ያነሣቸው ነገር ምንድነው?

ለ) 1. በድንገት የገጠማቸው አደጋ ምንድነው? 2. ታንኳይቱ እንዳትገዳ ሲሉ ያደረጉት ነገር ምንድነው?

ሐ) 1. ጳውሎስ በመርከቡ ውስጥ ላሉት ሰዎች በሙሉ ምን ዓይነት የማጽናናት ቃል ነው የሰጣቸው? 2. ጳውሎስ ይህን የተስፋ ቃል ያገኘው ከማንነው? 3. ጳውሎስ ሰዎቹን ምን እንዲያደርጉ ነው የጠየቃቸው?

ልክኛ የደቡብ ንፋስ በነፈሰ ጊዜ፥ እንዳሰቡት የሆነ መስጫቸው ከመልካም ወደብ ተነሥተው በቀርጫስ አጠገብ ጥገ ጥጉን በማለፍ ፍንቁ ለመክረም ጉዞአቸውን ይጀምራሉ። ነገር ግን ትንሽ ሳይቆዩ በድንገት አውራጃስ የሚሉት አውሎ ንፋስ ይወርድባቸውና ወደ ደቡብ ይነዳቸዋል። ከዚያም ቂዳ በሚሏት ደሴት አካባቢ ሲደርሱ ተተገነው ታንኳይቱን ሊቆጣጠሩ በገመድ አስታጥቀው ሊያጸኗት ችለዋል። ሶርቲስም ወደሚሉት ወደ አሸዋ እንዳይወድቁ ብለው ሸራውን አውርደው እንደዚሁ ተነዱ። በማገሥቱም እንደዚሁ ንፋሱ በርትቶ ሲያስጨንቃቸው ከጭነቱ ወደ ባሕር ይጥላሉ። ለሦስት ቀንም እንደዚህ ከዋለ በኋላ የመርከቡን ዕቃ መወርወር ይጀምራሉ።

ንፋሱ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየበረታ ለብዙ ቀን በመቆየቱ ብዙዎቹ ሰዎች የመዳን ተስፋቸው ይጠፋና ለብዙ ቀን ሳይበሉ ይቆያሉ። ሆኖም በዚያ መርከብ ላይ እግዚአብሔር የራሱ ወኪል የሆነውን ጳውሎስን አስቀምጦ ነበር፤ ሥራውንም እስኪፈጽም ድረስ እንዲሞት አያደርገውም። እግዚአብሔር ለጳውሎስ ርም ትደርሳለህ የሚል የተስፋ ቃል ሰጥቶታል፤ ይህ ቃል ደግሞ እንዲፈጸም የጳውሎስ ሕይወት መትረፍ አለበት።

ጳውሎስ በመካከላቸው ቆሞ እናንተ ሰዎች ሰምታችሁኝ በሆነ ኖር ከቀርጫስ እንዳትነሡ ይህንንም ጥፋትና ጉዳት እንዳታገኙ በተገባችሁ ነበር ይላቸዋል። ከዚህም በመቀጠል ይህ መርከብ እንጂ ከእናንተ አንድ ነፍስ እንኳ አይጠፋም ብሎ ያጽናናቸዋል። ይህንንም ሊላቸው የቻለው የእግዚአብሔር መልአክ በዛች ሌሊት በአጠገቡ ቆሞ «ጳውሎስ ሆይ አትፍራ፤ በቄሣር ፊት ልትቆም ይገባሃል፤ እነሆም እግዚአብሔር ከአንተ ጋር የሚሄዱትን ሰጥቶሃል» ስላለው ነው። ጳውሎስ በእግዚአብሔር ይታመን ስለነበር ሊያጽናናቸው ችሏል፤ እነሱ ግን ለእግዚአብሔር ባለመታዘዛቸው መርከቡንና ዕቃቸውን እስከማጣት ይደርሳሉ።

ጥያቄ 14:- እግዚአብሔር ወደ ጳውሎስ መልአኩን የላከው ለምንድነው?

የመኖር ተስፋ መጥጥ ብሎ በጠፋበት ጊዜ እግዚአብሔር መልአኩን ልኮ ጳውሎስም ሆነ አብረውት ያሉት ሰዎች እንደማይጠፉ ይነገረዋል። የእግዚአብሔር የተስፋ ቃሎች በእውነት የሚፈጸሙ ናቸው፤ በዚህም ወቅት ወደ ርም የመሄዱ ጉዳይ እርግጠኛ እንደሆነ መልአኩ መጥቶ ለጳውሎስ ይገልጽለታል።

እንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር የተስፋ ቃሉን የዘነጋው ሊመስለን ይችላል። ነገር ግን እግዚአብሔር የተስፋ ቃሉን ሲያዘገይ አልፈጽምም ብሎ እንደወሰነ አድርገን

ልንቆጥረው አይገባንም፤ ምክንያቱም የእግዚአብሔር የተስፋ ቃላት በእርግጥ የሚፈጸሙ ናቸው።

ጥያቄ 15:- ይህ ሁሉ ችግርና መከራ በጳውሎስና አብረውት በነበሩት ሰዎች ላይ እንዲወርድ እግዚአብሔር የፈቀደው ለምን ይመስላል?

ጥያቄ 16:- ሀ) እግዚአብሔር አደገኛ በሆነ ሁኔታ ውስጥ እንድታልፍ አድርጎህ ያውቃለን? ለ) ይህን ያደረገበትን ምክንያት ልትገነዘበው ችለሃለን? ሐ) ምክንያቶቹንም ባታይ እስከመጨረሻው በእርሱ ለመታመን ቆርጠህ ተነሥተሃለን?

በሚቀጥለው ሳምንት፡ እግዚአብሔር ጳውሎስን እንዴት ጠብቆ በሮም መሪዎች ፊት እንዲቀርብ እንዳደረገው እናያለን። እንደ እግዚአብሔር ልጆችም አንዱ የተሰጠን የተስፋ ቃል፡ በሁሉ ነገር፡ በአደጋም፡ በመርከብ መሰበርም ይሁን ወይም በችግር፡ ወዘተ. ... እግዚአብሔር እነዚህን ነገሮች በሙሉ ለበን እንደሚጠቀምባቸው ነው። ይህም የሆነው እነዚህ ነገሮች በሙሉ ከእግዚአብሔር ቁጥጥር በላይ የሆኑ ነገሮች ባለመሆናቸው ነው።

ጥያቄ 17:- ሮሜ 8: 28-39 አንብብ። እግዚአብሔር የሰጠንን የተለያዩ የተስፋ ቃላት በዝርዝር ጻፍ። እነዚህ የተስፋ ቃላት በሕይወትህ የተፈጸሙት እንዴት ነው? እግዚአብሔር እነዚህን የተስፋ ቃላት ስለሰጠህ አመስግነው።

አምስተኛ ቀን:- ክለሳ

የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልሰና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ሰጥ።

1. ሀ) ንጉሥ አግሪጳ ግነው? ለ) ፊስጦስ ስለ ጳውሎስ አግሪጳን ያማከረው ለምንድነው?
2. ጳውሎስ ክስ የቀረበበትን ምክንያት የገለጸው እንዴት በግለት ነው?
3. ሀ) ስለ ብሉይ ክፍን ትንቢቶች ጳውሎስ የተናገረውን ነገር ንጉሥ አግሪጳ ተቀብሎታ ለ ወይስ አልተቀበለውም? ለ) ለዚህ ነገር ግረጋገጫ የሚሆነውን ነገር ለፊስጦስ ምን በግለት ነው የተናገረው?
4. ወደ ሮም ባመራቸው መርከብ ውስጥ ከጳውሎስ ጋር አብረውት የነበሩት ወዳጆቹ እነማን ናቸው?
5. በባሕር መጓዝ በዚያን ጊዜ አደገኛ የነበረው ለምንድነው?
6. መቶ አለቃውና የመርከቡ መሪ ጳውሎስ ከመልካም ወደብ እንነሣ ብሎ ሲያስጠነቅቃቸው ያልተቀበሉት ለምንድነው?
7. እግዚአብሔር ለጳውሎስ የሰጠው የተስፋ ቃል ምንድነው?

ለሳምንታዊው ስብሰባ ለመዘጋጀት እነዚህን የመወያያ ጥያቄዎች ተመልከት።

ሳምንታዊው ስብሰባ

1. የአምልኮ ጊዜ

3. ክለሳ

2. የጸሎት ጊዜ

4. ውይይት፡-

ሀ) መሪዎች፡ ሃብታም ሰዎች፡ ... ወዘተ. ክርስቶስን እንደ አዳኝ መቀበሉ የሚያዳግታቸው ለምንድነው? (1ቆሮ. 1፡ 18-31 ተመልከት)።

ለ) 1. የአንድ ሰው ክርስቲያን መሆን ሀ) በሥራው ለ) በቤቱ አካባቢ ሐ) በአስተሳሰቡ መ) በመኖር ዓላማው ላይ የሚያመጣው ተጽዕኖ ምን ዓይነት ነው?

2. ክርስቲያን በመሆኑ ምክንያት በሕይወትህ ውስጥ የተከሰቱት ለውጦች ሰፋ አድርገህ ግለጽ።

3. ክርስቲያኖች በበለጠ ሁኔታ ለዓለም ብርሃን ለመሆን መለወጥ ያለባቸው አንዳንድ ነገሮች ምንድናቸው?

ሐ) 1. የአንድ ቤተክርስቲያን መሪ የተሳሳተ ውሳኔ ገጹሐን ሊጎዳ የሚችለው እንዴት ነው?

2. አንድ መሪ የተሳሳተ ውሳኔ ሲያደርግ አንድ ክርስቲያን በዛኛው ሰው ላይ ምን ዓይነት አመለካከት ነው ሊኖረው የሚገባው በእንዲህ ዓይነት ጊዜ አንድ ክርስቲያን መመካት ያለበት በምንድነው?

5. ጸሎት

ትምህርት 19

የሐዋርያት ሥራ 27፡ 27-28፤ 31

የመጀመሪያ ቀን፡ - የሐዋርያት ሥራ 27፡ 27-44

የመርከቡ መሪ በጳውሎስ በኩል ከእግዚአብሔር ግስጦንቀቲያ ሳይተበል ይቀርና ወደ ፍንቄ ከተማ ጉዞ ይጀምራል። እግዚአብሔርን ባለመታዘዛቸውም በመርከቡ ላይ የነበረውን ዕቃና እራሱን መርከቡን ሊያጡ ችለዋል። እግዚአብሔርን አለመታዘዝ ምንኛ ትልቅ ዋጋ ያስከፍላል!!

በመሪው አለመታዘዝ የጳውሎስ ሕይወት እንኳ በአደጋ ላይ ወድዳል። እግዚአብሔርን በመከተሉ ለመጀመሪያ ጊዜ ጳውሎስ መከራ የተቀበለው በዚህ ጊዜ አይደለም። የጳውሎስ ሕይወት ከዚህም በፊት በችግር የተሞላ ነበር። ታዲያ በሚያጋጥመው ችግር በመጠቀም እግዚአብሔር ለሰዎች የሚመወክርበትን አጋጣሚ ያዘጋጅለት ነበር። በዚህ መልኩም እንደገና እግዚአብሔር ጳውሎስን ከአደጋ

ይጠብቀውና በምንም አጋጣሚ የወንጌሉን መልእክት ሊሰሙ ለማይችሉ ሰዎች እንዲመሥክር ያደርገዋል።

ጥያቄ 1:- ሀ) የሐዋርያት ሥራ 27: 27-28: 31 አንብብ። እግዚአብሔር በዛች ደሴት ላይ ወንጌሉ እንዲስፋፋ የመርከቡን መሰበር የተጠቀመበት እንዴት ነው ለ) በርም ሳለስ ጳውሎስ ወንጌልን ሊሰብክ የቻለው እንዴት ነው?

የሐዋርያት ሥራ 27: 27-44 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ሰጥ።

ጥያቄ 2:- ሀ) 1. በነፋስ ወዲህና ወዲያ ሲነዱ የቆዩት ለምን ያህል ቀን ነው? 2. በየትኛው ባሕር ውስጥ ነበሩ?

ለ) 1. መርከበኞቹ በሌሊት ላይ ወደ ምድር የቀረቡ የመሰላቸው እንዴት ነው?
2. በመርከቡ ውስጥ የነበረውን ስንዴ ለማቃለል የተገደዱት እንዴት ነው?

ሐ) 1. መርከበኞቹ ከመርከቡ ለመሸሽ የሞከሩት እንዴት ነው?
2. ጳውሎስ ለምንድነው ያስጠነቀቃቸው?
3. መርከቡ ከመሰበሩ በፊት ጳውሎስ የነበሩትን ሰዎች ምን እንዲያደርጉ ነው የለመናቸው?

መ) 1. ጳውሎስ የሰማቸው የተስፋ ቃል ምንድነው? 2. በመርከቡ ላይ ምን ያህል ሰው ነበር?

ሠ) 1. መርከቡ ከዲብ ጋር ሲጋጭ ወታደሮቹ ምን ለማድረግ አሰቡ?
2. የመቶ አለቃው ይህ እንዳይሆን የከለከለው ለምንድነው?
3. ሰዎቹ ወደ ምድር የደረሱት እንዴት ነው?

ጳውሎስን ወደ ጣልያን ይዛ ትሄድ የነበረችው መርከብ በአድርያ ባሕር ውስጥ ለአሥራ አራት ቀን ያህል ወዲህና ወዲያ ስትነዳ ነበር። (በጥንት ጊዜ በጣልያን፣ ጣልታ፣ ቀርጤስና ግሪክ መካከል የነበረው ባሕር አድርያቲክ ባሕር ነበር የሚባለው)። በአሁኑ ጊዜ ግን ሜዲቴራኒያን ባሕር ይባላል። እኩለ ሌሊትም ላይ መርከበኞቹ ወደ ምድር የቀረቡ ይመስላቸውና የውሃውን ጥልቀት ሲለኩት 40 ሜትር ገደማ ይሆናል። ጥቂትም ቆይተው እንደገና መለኪያቸውን ሲጥሉ 30 ሜትር ይሆናል። ከዚያም ወደ ድንጋያማ ሥፍራ እንዳይወድቁ ፈርተው፣ ከመርከቡ በስተኋላ አራት መልሕት አወረዱ፤ ቀንም እንዲሆን ተመኙ።

መርከበኞቹ ከመርከቡ ፊት መልሕት የሚጥሉ መስለው ከመርከቡ ለመሸሽ ይሞክራሉ። በዚህን ጊዜም ጳውሎስ ለመቶ አለቃውና ለወታደሮቹ እነዚህ መርከበኞች በመርከቡ ውስጥ ካልቆዩ ነፍሳቸውን ሊያድኑ እንደማይችሉ ይነግራቸዋል። ያን ጊዜም ወታደሮቹ ጳውሎስ የተናገረውን ነገር ያምኑና የታንኳይቱን ገመድ ቆርጠው ትወድቅ ዘንድ ይተጫክታል። ስለዚህም ሊድኑ የሚችሉት የእግዚአብሔርን የማዳኛ መንገድ ከተከተሉ ብቻ ነበር።

ጥያቄ 3:- ይህ ሁኔታ ከመንፈሳዊ ደገንነት ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው?

በመርከቡ የነበሩት ሰዎች ለብዙ ቀን ስላልበሉ ሊነጋጋ አካባቢ ጳውሎስ ምግብ እንዲበሉ ይለምናቸዋል። በመቀጠልም፡ ይህ ለደገንነታችሁ ያስፈልጋችኋል! ከእናንተ ከኢንዱስትሪ የራሱ ጠጉር እንኳ አትጠፋም ይላቸውና እግዚአብሔርን አመስግና እንጀራ በመቁረስ መብላት ይጀምራል። ሁሉም ይጽናኑና ምግብ ይበላሉ! ከዚያም ወደ ምድር ለመድረስ እንዳያዳግታቸው ብለው ስንዴውን ወደ ባሕር ይጥሉታል።

በነጋም ጊዜ የአሸዋ ዳር ያለውን የባሕር ሰርጥ ይመለከታሉ። ምድሩም ምን እንደሆነ ሳያውቁ መርከቡን ወደዚያ ይገፉ ዘንድ ይቀርባሉ። በዚህም መሠረት መልሕቁን ፈትተው ነፋሱ ወደ ምድሩ ይዟቸው እንዲሄድ ትንሹን ሸራ ለንፋስ ከፍ ያደርጉታል! ይሄን ጊዜም መርከቡን በዲብ ላይ ይነዱትና መርከቡ መሰባበር ይጀምራል።

ወታደሮቹም እሥረኞቹ እንዳያመልጡ ይገድሏቸው ዘንድ ይማከራሉ። በርም ሥርዓት መሠረትም አንድ ወታደር እሥረኞቹ እንዲያመልጡ ካደረገ በእነሱ ፈንታ ይገደል ነበር። ታዲያ ይህ በእንዲህ እንዳለ፡ የመቶ አለቃው ጳውሎስን ለግዳን ስለፈለገ ምክራቸውን ይቃወምና ዋና የሚችሉት ከመርከብ እራሳቸውን እየወረወሩ አስቀድመው ወደ ምድር እንዲደርሱ፣ የተቀሩት ደግሞ በሳንቃዎችና በመርከቡ ሰባሪ ይወጡ ዘንድ ያዛል። ከዚህም በኋላ መርከቧና በውስጧ የነበረው ነገር ይወድምና ሰዎቹ በሙሉ ይተርፋሉ።

እግዚአብሔር ለጳውሎስ ሕይወት ዓላማ ስለነበረው፣ ይህ ዓላማው እስኪፈጸም ድረስ ይጠብቀውና ያጽናናው ነበር። ጳውሎስ ደግሞ በሌላ በኩል የታመነ ምሥክር ነበር። ስለዚህም የእግዚአብሔርን ዓላማ ከመፈጸም ሊያገደው የሚችል አንዳች ነገር ሊኖር አይችልም።

ጥያቄ 4:- ሀ) የኛ ሕይወት እንደ ጳውሎስ መሆን ያለበት እንዴት ነው?

ለ) እግዚአብሔር ለሕይወታችን ዕቅድ እንዳለውና ይህንንም ዕቅድ ምንም ሊያስተርብን የሚችል አንዳች ነገር አለመኖሩን መገንዘባችን በምን መልኩ ነው የሚያጽናን?

ጥያቄ 5:- በጣም አደገኛ ወይም አስቸጋሪ በሆኑ አጋጣሚዎች ነፍስህን ለእግዚአብሔር አደራ መስጠትን ተምረሃልን? ይህን ነገር እንዴት በሕይወትህ እንደተፈጸመ ምሳሌዎችን ስጥ።

የእኛ ፈተና እንደ ጳውሎስ እንደዚህ በእውን የማይታይ ሊሆን ይችላል! ሆኖም፣ ብዙዎቻችን በብዙ ችግሮችና ፈተናዎች ውስጥ እናልፋለን። ታዲያ «እግዚአብሔርን ለሚወዱት እንደ ሐሳቡም ለተጠሩት ነገሩ ሁሉ ለበን እንዲደረግ እናውቃለን?» (ሮሜ

8: 28)።

ሁለተኛ ቀን፡ - የሐዋርያት ሥራ 28፡ 1-10

በእግዚአብሔር ጥበቃ ጳውሎስና አብረውት የነበሩት በደህና ወደ ምድር ይደርሳሉ። ታዲያ እግዚአብሔር የጳውሎስን የርም መንገድ እንደገና በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ያዘዘው ለምንድነው? በዛሬው ዕለት ይህ መዝገብ በአንዲት ደሴት ላይ ላሉ ሰዎች እንዴት ወንጌሉን የመስማትና የማመን ዕድል እንደከፈተላቸው እናያለን።

የሐዋርያት ሥራ 28፡ 1-10 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ሰጥ።

ጥያቄ 6፡ - ሀ) 1. መርከብ የተሰበረባቸው ሰዎች ያረፉባት ደሴት ስም ምን ትባላለች?

2. የደሴቲቱ ሰዎች ምን ዓይነት አቀባበል ነው ያደረጉላቸው?

ለ) 1. ስለ ጳውሎስ ማንነት ሰዎቹ እርስ በርሳቸው የተንሸካሸኩት ለምንድነው? 2. ጳውሎስ ምን ይሆናል ብለው ነበር የሚጠብቁት?

ሐ) 1. የደሴቲቱ አለቃ ማን ነበር? 2. ጳውሎስ ይህን ሰው የረዳው እንዴት ነው? 3. በዛች ደሴት ላይ ለምን ያህል ጊዜ ነው የቆዩት?

መ) 1. ጳውሎስ በደሴቲቱ ላይ ያገለገለው እንዴት ነው? 2. ጳውሎስንና አብረውት የነበሩትን ሰዎች የረዷቸው እንዴት ነው?

ጳውሎስና ሌሎች 275 ተጓዦች፡ መላጥያ በምትባል ደሴት ላይ እንዳረፉ ይገነዘባሉ። ይህች ደሴት «መሸጌያ» የሚል ትርጓሜ ያለው ሌላ ሚሊታ የሚል ስም ነበራት። ይህም የሆነው ምናልባት ለብዙ መርከቦች መሸጌያ በመሆኗ ይሆናል።

በደሴቲቱ ላይ እንደደረሱም፡ በዚያ የሚኖሩት አረማውያን በደንብ ይረዷቸው ጀመር። ዝናብ አበሰብሷቸው ብርድ ብርድ ይላቸው ስለነበርም ቶሎ ብለው እሳት አያያዙላቸው። በዚህ ሥፍራ ላይ ጳውሎስ የነበረውን የአገልጋይነት መንፈስ አስተውሉ። ጳውሎስ በዛች ጊዜ ዕድሜው ወደ 60 ዓመት የሚጠጋ ሐዋርያ ነበር። ታዲያ እንዲያገለግሉት ለሌሎች ቦታውን መልቀቅ ሲኖርበት ከደሴቲቱ ሕዝቦች ጋር ሆኖ ለእሳት የሚሆን ጭራሮ ይሰበሰብ ነበር።

ጥያቄ 7፡ - ሀ) ብዙ ጊዜ በመሪነት ያሉ ሰዎች በትናንሽ ኃላፊነቶች ውስጥ ገብቶ የመሥራትን ፍላጎት የሚያጡት ለምንድነው? ለ) ከላይ ባየነው ሥፍራ፡ ከጳውሎስ ሕይወት መሪነትን በተመለከተ ልንማረው የምንችለው ነገር ምንድነው?

ጳውሎስ ብዙ ጭራሮ አከማችቶ ወደ እሳት በመጨመር ላይ ሳለ ከሙቀቱ የተነሣ ከጭራሮው ውስጥ አንዲት እፋኝት ትወጣና እጁን ትነድፈዋለች። እሱ ግን ምንም ጉዳት ሳይደርስበት እባቧን ወደ እሳት ውስጥ ያራግፋታል። ሁሉም እባቧ መርዘኛ መሆኗን ያውቁ ስለነበር ካሁን ካሁን ይሞታል ብለው ይጠብቁት ነበር።

አረማውያኑንም ለዚህ ለሆነው ነገር ወዲያውኑ የተለየ ትርጓሜ ይሰጡታል። በዚህም መሠረት ይህ ሰው በእርግጥ ነፍስ ገዳይ ነው፤ ከባሕር እንኳ በደሕና ቢወጣ

የእግዚአብሔር ፍርድ በሕይወት ይኖር ስለነበር ይኸው እባብ ነድፎት ሊሞት ነው ብለው አሰቡ። ነገር ግን ቢጠብቁ ቢጠብቁ ምንም ነገር ሳይሆን በመቅረብ ይህ አምላክ ነው ብለው ደመደሙ። ይህችም ተአምር ወዲያውኑ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ የሚመሰክርበትን በር ከፈተችለት።

እዛት በሚያነጻብት አካባቢ የነበረው መሬት የዛች ደሴት አለቃ የነበረው የፑፕላዩስ መሬት ነበር። እሱም በእንግድነት ለሦስት ቀን ያህል ከሞት የተረፉትን ሰዎች ይቀበላል። በዚህም ጊዜ የፑፕላዩስ አባት ታመው ነበር። ጳውሎስም ወደተኙበት ክፍል ገብቶ እጁን ጭና ይጸልይላቸዋል፤ ከዛም ይፈወሳሉ። ይህን ሲሰሙም፣ በደሴቲቱ ደዌ የነበረባቸው ሰዎች ወደ ጳውሎስ እየመጡ ተፈወሱ።

ጳውሎስና ሌሎች ሰዎች በደሴቲቱ ላይ የቆዩት ለሦስት ወር ነው። ከዚህም በኋላ በመርከብ ወደ ሮም ለመሄድ ይችሉ ስለነበር ተነሥተው ይሄዳሉ። ሰዎቹም ለጳውሎስና ለጓደኞቹ የሚያስፈልጋቸውን ነገር ሰጥተው በክብር ይሸጃቸዋል።

ሉቃስ፣ ጳውሎስ በደሴቲቱ ላይ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ መስበኩን የሚጠቅሰው ነገር የለም። ይህም ቢሆን፣ ጳውሎስ የተገኘውን ተጠቅሞ ለሰዎቹ እንደሚመሠክር እርግጠኞች ነን።

ጥያቄ 8:- ይህ አደጋ እነ ጳውሎስን ባያጋጥማቸውና በመላጥያ ባይቆዩ ኖሮ፣ የወንጌሉን መልእክትና የክርስቶስን ኃይል በፍጹም መስማትና ግዢ የማይችሉት ሰዎች በዚህ ታሪክ ውስጥ የትኞቹ ናቸው?

ሦስተኛ ቀን:- የሐዋርያት ሥራ 28: 11-16

ከመርከባቸው መሰበር በኋላ፣ ጳውሎስና ጓደኞቹ በመላጥያ ደሴት ላይ ለሶስት ወር ያህል ይቆያሉ። በዚህም ጊዜ ጳውሎስ ሉቃስና አርስጥርኮስ ያለምንም ጥርጥር ጊዜያቸውን ያሳልፉ የነበረው ስለ ክርስቶስ በመመሥከር ነበር። ከዚህም በላይ ጳውሎስ በደዌ የተያዙትን ይፈውስ ስለነበር፣ የመሄዳቸው ጊዜ ሲደርስ የሚያስፈልጋቸውን ሰጥተው በክብር ይሸጃቸዋል።

ጳውሎስ አሁን ሮም ሊደርስ ትንሽ ነው የቀረው። ወደ ኢየሩሳሌምም ከመሄዱ በፊት መንፈስ ቅዱስ በወሳኒ ቤት እንደሚታወርና ብዙ መከራ እንደሚተበል አስጠንቅቆት ነበር። ሆኖም አንዱና ብቸኛው የጳውሎስ ምኞት የእግዚአብሔርን የፀጋ ወንጌል መመሥከር ስለነበር ነገሩን በፀጋ ሊቀበለው ችሏል (ሐዋ. 20: 22-24)።

የሐዋርያት ሥራ 28: 11-16 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ሰጥ።

ጥያቄ 9:- ሀ) 1. በመላጥያ ደሴት ላይ ጳውሎስ ለምን ያህል ጊዜ ነው የቆየው? 2. ጊዜቸውን የቀጠሉበት ምን ዓይነት መርከብ ነበር?

ለ) 1. ደሴቲቱን ከለቀቁ በኋላ በመጀመሪያ ያመሩት ወዴት ነው? 2. በዚህ ሥፍራ ጳውሎስ ማንን ነው የሚያገኘው? 3. በዚህስ ቦታ ለስንት ቀን ቆዩ?

ሐ) 1. ከዚህ ቀጥሎ ጳውሎስና ጓደኞቹ ከእነዝን ጋር ነው የተገናኙት? 2. በየት ነው የተገናኙት? 3. ጳውሎስ ሲያያቸው ምን አደረገ?

መ) ጳውሎስ በርም ሲደርስ እሥረኛ ነበር? 2. እንዴት ነበር የሚናገረው?

በመላጥያ ደሴት ወደብ አካባቢ ከርም በነበረው በእስክንድርያ መርከብ ወደ ኢጣልያ ጉዞአቸውን ይቀጥላሉ። የሰሜኑን አቅጣጫ በመያዝ በትልቁ ደሴት ሲሰለ ወደ የሚገኘው ስራኩስ ወደ ተባለው ወደብ ያመራሉ። ከዚያም በዚሁ ደሴት ላይ የነበረው ሬጊዩም ወደተባለው ወደብ ያመራሉ። ከሁለት ቀንም በኋላ የደቡቡ ንፋስ በነፈሰ ጊዜ በኢጣልያ በስተምሥራቅ ወደሚገኘው ፑቲዩሎስ ወደተባለ ቦታ ይደርሳሉ። በዚህም ሥፍራ ክርስቲያን ወንድሞችን ያገኙና ለአንድ ሳምንት ያህል ይቆያሉ። ከዚያም ወደ ሮም ሲገቡ ጳውሎስ በጥበቃ ሥር ነበር።

የባሕሩ ጉዞ አሁን ይፈጸማል። ከፑቲዩሎስ በኋላ ያደረጉት የየብስ ጉዞ ነው። ከዚያም ወደ ሮም እየተቃረቡ ሲመጡ ወንድሞች ስለነ ጳውሎስ ሰምተው ስለነበር እስከ አፍዩስ ፋሩስና ሦስት ማደሪያ እስከሚባለው ሥፍራ ድረስ ወጥተው ይቀበሏቸዋል። ይህም ቦታ ከርም በ33 ኪሜ ርቀት ላይ የሚገኝ ነው።

ለብዙ ዓመታት ጳውሎስ ሮምን የመጎብኘት ምኞት ነበረው። አስቀድሞም «የሮሜ ሰዎች» መልእክቱን ጽፎላቸው ስለነበር ወራን ከመስማትና ከጻፈላቸው መልእክት እሱን ያውቁት ነበር። ሊቀበሉት ወጥተው ሲያያቸውም ጳውሎስ ልቡ ይጽናናል! እግዚአብሔርንም ያመሰግናል። ጥናውንም መንገድ ተከትለው ከጳውሎስ ጋር ወደ ሮም ይገባሉ። ጳውሎስም የሮሜ ሰዎች መልእክቱን ከጻፈ ሦስት ዓመት አልፎታል። በዚህ ጊዜ ውስጥም ስለእነሱ ይጻል ይሰነበር እሱን ለመቀበል መውጣታቸውን ሲያይ በጣም ይጽናናል።

ጥያቄ 10:- ክርስቲያን ወንድሞችንና እህቶችህን የምታጽናናበትን አጋጣሚዎች ትፈልጋለህ?

አራተኛ ቀን:- የሐዋርያት ሥራ 28: 17-31

ጳውሎስ በሦስተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞው ላይ በኤፌሶን የነበረውን አገልግሎት ሊወርስ አካባቢ ሮምን የገዛት ፍላጎት እንዳለው ይናገራል (ሐዋ. 19: 21)። ሆኖም በመጀመሪያ መንፈስ ቅዱስ የመራው ወደ መቄዶኒያ፣ አካይያና ኢየሩሳሌም ነው። ያለምንም ጥርጥርም ወደ ሮም እሄዳለሁ ብሎ ያስብ የነበረው ከጥቂት ወራት በኋላ ነበር! ሆኖም ይኸው ሮም እስኪደርስ ድረስ አራት ዓመት ፈጅቶበታል።

እነሱውን ድረስ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ እንዳየነው ጳውሎስ አንድ አዲስ ከተማ ውስጥ በገባ ጊዜ መጀመሪያ ይሄድ የነበረው የራሱ ወደሆኑት ወደ አይሁዳውያን ነው። በዚህም መሠረት በርም የሦስት ቀን ቆይታ ካደረገ በኋላ የአይሁድ መሪዎች ይሰበሰባል። ስለእሱ የሰሙት ምን እንደሆነ ባያውቅም፣ የሱን ታሪክ ከነገራቸው በኋላ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ሊመሠክርላቸው ይወድድ ነበር። ይህንንም ያደረገው፣

ኢየሩሳሌም ከሚገኙት የአይሁድ ታላላቆች እሱን የሚያግ ሪፖርት እንደሚላክ ያውቅ ስለነበረ ነው።

በመጀመሪያም የሮሙ አቀባበል ምንም ተቃውሞ ስለነበረውም። ሆኖም ልክ እንደተለመደው «ኢየሱስ መሢሕ ነው የሚለውን መልእክትን ሲያሰማ ብዙዎቹ አልተቀበሉትም።

የሐዋርያት ሥራ 28: 17-31 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ሰጥ።

ጥያቄ 11:- ሀ) ጳውሎስ በሮም የአይሁድን መሪዎች የሰበሰባቸው ለምንድነው? ለ) ጳውሎስ የታሠረበትን ምክንያት ምን በማለት ነው የገለጸው? ሐ) ስለ እሥራቱ ሲነግራቸው አይሁዳውያኑ የተናገሩት ሦስት ነገሮች ጥቀስ። መ) ጳውሎስ አይሁዳውያኑን ሲያናግራቸው ሊያሳምናቸው የፈለገው ነገር ምንድነው? ሠ) 1. ጳውሎስ የጠቀሰው የየትኛውን ነቢይ ትንቢት ነው? 2. ጳውሎስ ለአይሁድ መሪዎች ያደረገው የመጨረሻው ንግግ ምንድነው? ረ) አይሁዳውያኑ ለጳውሎስ መልእክት ምን ዓይነት ምላሽ ነው የሰጡት?

ጳውሎስ በመጀመሪያ ሮም እንደደረሰ ያስብ የነበረው ለራሱ ሕዝቦች ነበር። በዚህም መሠረት ምንም እንኳ በጥበቃ ሥር ቢሆንም የአይሁድ መሪዎች እንዲሰበሰቡ ተፈቅዶለት ነበር። በመጀመሪያም ሕዝቡን ወይም የአባቶችን ሥርዓት የሚቃወም አንዳች ነገር እንዳላደረገ ይገልጻል። ከዚህም ጋር አስታክቶ በኢየሩሳሌም እንዴት እንደታሠረና ለሮማውያን እንደተሰጠ ከዚያም ለዋት የሚገባ ነገር ባለግገኘታቸው ሊፈቱት እንዳሰቡ ይነግራቸዋል። በመቀጠልም «አይሁድ በተቃውሞኝ ጊዜ ወደ ቄሣር ይገባኝ እንድል ገድ ሆነዋለሁ እንጂ ሕዝቤን የምከሰበት ነገር ኖሮኝ አይደለም። ስለዚህም ምክንያት አያችሁና አነጋግራችሁ ዘንድ ጠራጃችሁ» ይላቸዋል። ጳውሎስ ከሕዝቦቹ ጋር የነበረውን ግንኙነት ግልጽና እውነተኛ ለማድረግ ሲል የግያደርገው ነገር አልነበረም።

ጥያቄ 12:- ሀ) ለቤተሰብህ ለጓደኞችህና ለቤተክርስቲያንህ ግልጽና ታማኝ ነህን? ለ) አንዳንድ ሰዎች ከሌሎች ጋር ጥሩ ግንኙነት የሌላቸው ለምንድነው? ሐ) እንደ ክርስቲያን ግንኙነታቸው ጥሩ ዓይነት እንዲሆን ግድረግ ያለባቸው ነገር ምንድነው?

የአይሁድ መሪዎችም «እኛ ከይሁዳ ስለ አንተ ደብዳቤ አልተቀበልንም! ከወንድሞችም አንድ ሰው እንኳ መጥቶ ስለ አንተ ክፉ ነገር አላወራልንም ወይም አልተናገረብህም። ነገር ግን ይህንን ወገን በየሥፍራው ሰዎች እንደሚቃወሙት እናውቃለንና! የምታስበውን ከአንተ እንሰማ ዘንድ እንፈቅዳለን» አሉት። በሮም አንዲት ትንሽ ቤተክርስቲያን ነበረች! በዚያ ይኖሩ የነበሩት አይሁዳውያን ደግሞ ስለ ክርስትና መጥፎ ወሬ ሲወራ ይሰሙ ነበር! ስለዚህም እውነተኛውን ነገር ለማወቅ ሲሉ በሌላ ቀን እንዲገናኙ ከጳውሎስ ቀጠሮ ይዘው ይለያያሉ።

በተጠሮውም ዕለት ብዙ ሆነው ጳውሎስ ወደሚኖርበት ሥፍራ ይሄዳሉ። ከጥቶ እስከ ግታም ስለእግዚአብሔር መንግሥት ሲመሠክርላቸው ከሙሴ ሕግና ከነቢያትም በመጥቀስ ስለ ኢየሱስ ሲያስረዳቸው ይቆያል። ከዚያም የአይሁዳውያን ልብ እንደሚደነድን የሚገልጸውን የገቢዩ ኢጣይያስን ትንቢት ይጠቅሳላቸዋል። ቢለሙና በልባቸውም ቢያስተውሉ ኖሮ እግዚአብሔር ይፈውሳቸውና ያድናቸው ነበር። አይሁዳውያን ግን በተደጋጋሚ ወንጌልን ይቃወሙ ስለነበር ከተቃውሞአቸው ጋር የልብ መደንደን አብሮ ቅጣት ይሆንባቸው ዘንድ በእነሱ ላይ ይመጣል። ከዚህም በኋላ ወንጌሉን አዳምጠው መንገዝብና ግመን ይላናቸዋል።

ሰዎች ወንጌል ሲለሙ የመቀበል ወይም የመቃወም መብት አላቸው። ሆኖም፣ ወንጌልን መቃወም ሲጀምሩ በልባቸው ውስጥ አንድ ነገር መከሰት ይጀምራል። ይህም የልብ መደንደን ነው። በተደጋጋሚ ወንጌልን ሲቃወሙም የልባቸው መደንደን ሙሉ በሙሉ መጨረሻው ደረጃ ላይ ይደርሳል፤ ከዚህም እነሱን ለግላጫን የግይዳለብት ደረጃ ላይ ይደርሳሉ። ታዲያ በጳውሎስም ጊዜ ይሁን ባሁኑ ጊዜ ያሉ አይሁዳውያን የሚገኙት በዚህ ደረጃ ላይ ነው።

ጥያቄ 13:- እስከ ዛሬ በነበረህ የመመሥከር ልምድ ይህን ነገር ያየሽው እንዴት ነው?

ከአይሁዳውያት መካከል እኩልቶቹ ጳውሎስ የተናገረውን አመኑ፤ ሌሎቹ ደግሞ አላመኑም። ጳውሎስም ይህ የእግዚአብሔር ደኅንነት ለአሕዛብ እንደተላከ በእናንተ ዘንድ የታወቀ ይሁን በግለት ንጥፋት ያቆግላል።

ጳውሎስ በርም በተከራየው ሴት ውስጥ ጥበቃ እየተደረገለት ሁለት ዓመት ያሳልፋል። ሊያየው የፈለገ ሰውም በፈለገበት ሰንት መጥቶ ሊያየው ይችላል ነበር። በዚህም ጊዜ ሁሉም በደስታ እየተቀበለ በድፍረት ስለእግዚአብሔር መንግሥት ይመሠክርና ስለ ጌታ ኢየሱስ ያስረዳቸው ነበር።

ጳውሎስ በርም ያሳለፈው የእሥር ጊዜ ዛሬ ላለው ሰዎች በጣም ጠቅሞናል። ይህም የሆነው የኤፌሶን፣ የፊሊጵስፎስ፣ የቆሳስያስና የፊሊጥናን መልእክቶችን የጻፈው በዚህ ጊዜ ውስጥ በመሆኑ ነው።

ሉቃስ ለምን በዚህ ሥፍራ መጽሐፉን እንዳቆመው አናውቅም። ሆኖም ሉቃስ ይህን ያደረገው ምናልባት በርም ሳለ የጻፈው ይህ መጽሐፍ ጳውሎስ የሥራቱን ጊዜ ከመፈጸሙ በፊት በመጠናቀቁ ይሆናል። በመጀመሪያም ቢሆን ከሉቃስ ወንጌል ጀምሮ ዓላማው «ኢየሱስ ያደርገውና ያስተምረው ዝነድ ስለጀመረው» ነገር መጻፍ ነው (ሐዋ. 1: 1)። ወንጌልም ከኢየሩሳሌም ተነሥቶ እስከርም ድረስ እንደተስፋፋ እውነተኛውን ነገር በመጥቀስ በግልጽ አስቀምጦታል። እንግዲህ ከኢየሱስ ክርስቶስ ልደት በመነሣት፣ ከ60 ዓመት በኋላ ክርስትና በርማው ዘመን መንግሥት የታወቀ ሃይማኖት ሊሆን ችሏል።

የጳውሎስ ሕይወት መጨረሻ ይህ አይደለም። ምንም እንኳን ባይጠቀስም በርም ለሁለት ዓመት ከታሠረ በኋላ ጳውሎስ ይለቀቃል። ከዚያም ለትንሽ ጊዜ በርም ሲያገለግል ከቆየ በኋላ ወደ እስፓኝና ወደ ሌሎች ቦታዎች ለመመሥከር ሳይሄድ

አይቀርም። ከሁኔትውም እንደምናየው በእስያና በግሪክ የሚገኙትን አብያተ ክርስቲያናት እንደገና ለመጎብኘት ዕድል ሳያጋጥመው አልቀረም። ከዚህም በኋላ ለአራት ዓመት ያህል ከቆየ በኋላ ጳውሎስ በሮማውያን እንደገና ይታሠርና ይገደላል። ለመጨረሻ ጊዜ ከታሠረ ጊዜም ከመሞቱ በፊት ሁለተኛውን የጢሞቴዎስን መልእክት ይጽፋል።

ጥያቄ 14:- እስቲ መለስ በልና የጳውሎስን ሕይወትና አገልግሎት ተመልከተው። ሀ) ለእግዚአብሔር በክብር እንዴት መኖር እንደሚገባህ የሚገልጹልህ በሕይወትህ ውስጥ ተግባራዊ ልታደርጋቸው የምትችላቸውን አንዳንድ ነገሮች እስቲ በዝርዝር ጻፍ። ለ) አንድ ክርስቲያን መሪ በተለይ አንድ ወንጌላዊ ወንጌልን ለማስፋፋት መከተል ያለበትን ነገሮች ደግሞ እስቲ በዝርዝር ጻፍ።

አምስተኛ ቀን: - ክለሳ

የዚህን ሳምንት ትምህርት ክልስና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

1. መቶ አለቃውና መርከበኞቹ የጳውሎስን ምክር ሰምተው ቢሆን መርከቧ ከመሰበር ትድን ነበር ወይ? (ሐዋ. 27: 10)
2. በመርከቧ መሰበር የተገኘው ጥቅም ምንድነው? (ሐዋ. 28: 7-9)
3. ከፑቲዩሉስ እስከ ሮሞ ባደረገው የእግር ጉዞ ላይ ጳውሎስን ያጽናናው ነገር ምንድነው?
4. ጳውሎስ በሮም እንደደረሰ በመጀመሪያ ያሰበው ስለምን ነበር?
5. በሮም የሚገኙት አይሁዳውያን ምላሽ በሌሎች ሥፍራዎች ከነበሩት የሚለየው በምን መልኩ ነው? የሚመሳሰለውስ?
6. ጳውሎስ በሮም ስለነበረው አገልግሎት አጠር ያለ ማብራሪያ ስጥ። ይህ አገልግሎት እስከዛሬ ድረስ በመቀጠል ላይ ያለው እንዴት ነው?
7. ብዙ አይሁዳውያን ስላለማመናቸው ጳውሎስ የሰጠው ምክንያት ምንድነው?

ለመጨረሻው ፈተና ዝግጁ እንድትሆን ካሁን ሰዓት ጀምሮ የዚህ መጽሐፍ ጥናት ክለሳ ጀምር።

ለሳምንታዊው ስብሰባ ዝግጁ ለመሆን የመጨረሻ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊው ስብሰባ

1. የአምልኮ ጊዜ	3. ክለሳ
2. የጸሎት ጊዜ	4. ውይይት:-

ሀ) 1. ጳውሎስ ስለ ትንሣኤ ሲያስተምር ሁለጊዜ በአይሁዳውያን መካከል ክርክር ይፈጠር የነበረው ለምንድነው? 2. በዛሬ ጊዜ ይህ ነጥብ የሚያከራክር ነው ወይ? ከሆነ በምን ዓይነት መንገድ ነው? 3. ሰዎች ከሞት በኋላ ሕይወት ስለመኖሩ ማሰብ የማይፈልጉት ለምንድነው?

ለ) ጳውሎስ ከጌታ የተቀበለውን ተልእኮ እንዲፈጽም የረዱትን ባሕሪዎች ተወያዩዋቸው።

ሐ) 1. ለእግዚአብሔር ክብር እንዲት መኖር እንደሚገባህ የሚገልጹልህ አንዳንድ ከሐዋርያት ሥራ ያገኘሃቸው ተግባራዊ የምታደርጋቸው ነገሮች ምን ምንድናቸው? 2. በሐዋርያት ሥራ ውስጥ የተጠቀሱት አብያተ ክርስቲያናትን ስንመራት ለንክተላቸው የሚገቡን መመሪያዎች ምን ምንድናቸው? 3. በሐዋርያት ሥራ ውስጥ አንድ ክርስቲያን መሪ በተለይ አንድ ወንጌላዊ ወንጌላን ለማስፋፋት እንዲት መሥራት እንዳለበትና ከሥራው ምን መጠበቅ እንዳለበት የሚገልጹት መመሪያዎች ምን ምንድናቸው?

፩. ጸሎት

ትምህርት 20

የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ሙሉ ክለሳ

የመጀመሪያ ቀን፡ -

በሐዋርያት ሥራ ጥናታችን እንዳየን ይህ መጽሐፍ የሉቃስ ወንጌል ቅጥ ነው። ሁለቱም መጽሐፍት የተጻፉት በሉቃስ ሲሆን የተጻፉትም ለቴዎፍሎስ ነው። የሉቃስ ወንጌል ትኩረት የሚያደርገው በኢየሱስ ምድራዊ ሕይወት ላይ ሲሆን በመጨረሻ ላይ መጽሐፉ የሚያልቀው ኢየሱስ የሉቃ ተስፋ የሆነውን መንፈስ ቅዱስን እልክላችኋለሁ ብሎ በሰጠው የተስፋ ቃል ነው (ሉቃስ 24፡ 49-53)።

የሐዋርያት ሥራ ደግሞ ከሉቃስ ወንጌል መጨረሻ ተነሥቶ ያለውን ታሪክ ያካተተ ነው። የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ኢየሱስ በደቀመዛሙርቱ በኩል ሥራውን መሥራቱን እንደቀጠለ የሚገልጽ መጽሐፍ ነው ልንለው እንችላለን። ይህም ሥራ ተፈጻሚነትን ያገኘው በመንፈስ ቅዱስ በኩል ነው።

ጥያቄ 1፡- እኛ የኢየሱስን ሥራ ተተክተን እየሠራን ነው ልንል የምንችለው እንዲት ነው?

የሐዋርያት ሥራ መክፈቻ የመንፈስ ቅዱስን መምጣት የሚያበሥረውን የተስፋ ቃልና እስከ ምድር ዳርቻ ሂዱ የሚለውን ትዕዛዝ የያዘ ነው።

ጥያቄ 2:- በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ቁልፍ የሆነችው ጥቅስ የትኛዋ ናት? እስቲ ሳታይ በቃልህ ደብተር ላይ ለመጻፍ ሞክር።

ኢየሱስ ወደ መንግሥተ ሰማያት ከማረጉ በፊት ለደቀመዛሙርቱ የመጨረሻውን ትዕዛዝ ይሰጣቸዋል። በሐዋርያት ሥራ 1: 8 ላይም ኢየሱስ የሱን መመለስና የእሱን መንግሥት ምሥረታ በሚጠባበቁበት ጊዜ ዋናው ሥራቸው ወንጌልን መመሥከር እንደሆነ ለደቀመዛሙርቱ ይገልጽላቸዋል።

ጥያቄ 3:- ከሐዋርያት ሥራ ጥናታችን እንዳየሽው ምሥክሮች መሆን ያለብን በተለይ ስለምን ዋና ዋና ነገሮች ወይም ቁልፍ እውነታዎች ነው? ወንጌል ምንድነው?

ወንጌሉ ጌታ ኢየሱስ ስለ ዓለም ኃጢአት እንደሞተና ሰዎች ስለ ኃጢአታቸው የሞት ዋጋን መክፈል እንደሌለባቸው የሚናገር የምሥራች ዜና ነው። ከዚህም ሌላ ኢየሱስ ሞቱ በሦስተኛው ቀን ከሙታን እንደተነሣና በአሁኑ ሰዓት በእብ ቀኝ እንደተቀመጠም ይናገራል። ከዚህም በኋላ ሰዎች ሁሉ ኃጢአታቸውን ተናዝዘው በኢየሱስ አምነው ኢየሱስ የሰጣቸውን ትዕዛዞች ለመጠበቅ ቁርጥ ውሣኔ እንዲያደርጉ ልመና ያቀርባል። በሌላ በኩል ደግሞ አይሁዳውያንም ይሁኑ አሕዛብ በኢየሱስ ካመኑ ያለምንም ሌላ ተጨማሪ መመዘኛ የዘላለማዊ ሕይወትንና የእግዚአብሔር ልጅነት ሥልጣን እንደሚያገኙ የሚገልጽ የተስፋ ቃል ይዟል። የሮማውን ዘመነ መንግሥት የለወጠው የጥንት ክርስቲያኖች ያምሙትና ሐዋርያቱም ያስተማሩት ይህንኑ የምሥራች ወንጌል ነው።

በሐዋርያት ሥራ 1:8 ላይ ኢየሱስ ወንጌሉ በዓለም ላይ እንደት መስፋፋት እንዳለበት የሚገልጽ ቅደም ተከተል ሁኔታዎችን አስቀምጧል። ይህ በተለያዩ ዘመናት ያሉ ወንጌላውያን ሐላፊነታቸውን እንደት መወጣት እንዳለባቸው የሚገልጽ መሠረተ ሐሳብ ነው። በመጀመሪያ ወንጌሉ መስበክ የነበረበት የመጀመሪያዋ ቤተክርስቲያን በተመሠረተችበት በኢየሩሳሌም ውስጥ ነው። በዚህም ሥፍራ ያሉ ሰዎች በዙዎቹ አይሁዳውያን ናቸው። ታዲያ በኢየሩሳሌም ውስጥ ወንጌሉ እንደት እንደተስፋፋ የሚገልጹ የመጀመሪያዎቹ ሰባት የሐዋርያት ሥራ ምዕራፎች ናቸው። እንግዲህ ለእኛ ኢየሩሳሌም አድርገን የምንወስደው ቤተክርስቲያኖችን አካባቢ የሚኖሩትንና የሚሠሩትን ሰዎች ነው።

ጥያቄ 4:- ለቤተክርስቲያንህ ኢየሩሳሌም የሆነው ሥፍራ ምንድነው?

ከዚህ በኋላ ወንጌሉ ወደ ይሁዳ መስፋፋት ነበረበት። በዚህም ሥፍራ ይኖሩ የነበሩት በኢየሩሳሌም ውስጥ እንዳሉት አይሁዳውያን ተመሳሳይ በሃልና ጽንጽ የነበራቸው አይሁዳውያን ናቸው፤ ሆኖም እነዚህን ሰዎች ትንሽ ለየት የሚያደርጋቸው ገጠር በሆነው አካባቢ መኖራቸው ነው።

ጥያቄ 5:- ለቤተክርስቲያንህ ይሁዳ የሆነው ሥፍራ ምንድነው?

የኢየሩሳሌሟ ቤተክርስቲያን ሐላፊነት የነበረበት ለራሷ ሕዝቦችና በአካባቢዋ ለሚኖሩት ሰዎች ብቻ አልነበረም። ወደ ሰማሪያም ሄዳ ወንጌሉን መስበክ ነበረባት።

እንደምታስታውሰውም ሳምራውያን ግማሽ ጎናቸው አይሁዳዊ ሌላኛው ደግሞ ከአሕዛብ ወገን ነበር። ታዲያ ብዙ ነገራቸው ከአይሁዳውያን ጋር ቢመሳሰልም፤ እንዳንድ መሠረታዊ የሆኑ ልዩነቶች ነበራቸው። በእነዚህም ልዩነቶች ምክንያት ለሳምራውያኑ መመሥከሩ ችግር ነበረበት። ሆኖም፤ ኢየሱስ የሞተው ለእነሱ ጭምር ስለሆነ ደቀመዛሙርቱ ለእነሱ የመመሥከር ግዴታ ነበረባቸው። የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ ስምንትም እንዴት ለሳምራውያን እንደተመሠከረ ይነግረናል። የወንጌላ አንዱ ክፍልም እግዚአብሔር ከየትኛውም ወገን የሆኑትን ሰዎች ደሃም ይሁኑ ሃብታም እንደሚቀበላቸው ይገልጽልናል።

ጥያቄ 6:- ሀ) ለእንተ ቤተክርስቲያን ሰማሪያ የሚሆነው ሥፍራ ምንድነው? ለ) ቤተክርስቲያን በዚህ ሥፍራ ወንጌልን የምታሥፋው እንዴት ነው? ሐ) ትንሽ ለየት ያለ ባህልና ሃይማኖት ላላቸው ሰዎች መመሥከሩ የሚከብደው ለምንድነው?

በዮሐንስ ራዕይ መጽሐፍ ውስጥ ከሕዝብ፣ ከነገድ፣ ከወገንና ከጳጳሮችም ሁሉ ብዙ ሰዎች በበጥ ዙፋን ፊት ቆመው አመሰገኑ የሚል ነገር እናነባለን (ዮሐንስ ራዕይ 7: 9-10)። የእግዚአብሔር ዓላማ ይህ ነው! ኢየሱስም በመስቀል ላይ የሞተው ይህን ነገር ለመፈጸም ነው። ከዚህም በላይ ኢየሱስ ለደቀመዛሙርቱ እስክምድር ዳርቻ ድረስ ሄዳችሁ መሥክሩ ብሎ ትዕዛዝ የሰጣቸው በዚሁ ምክንያት ነው። ስለዚህም የሐዋርያት ሥራ ምዕራፍ 13-28 በዚያን ጊዜ ይታወቅ በነበረው ዓለም ውስጥ በተለይ በጳውሎስ ለማካኝነት እንዴት ወንጌሉ እንደተስፋፋ ይገልጽልናል።

ጥያቄ 7:- ሀ) እስከ ምድር ዳርቻ የመድረስ ሐላፊነቷን ቤተክርስቲያን የምትወጣው እንዴት ነው? ለ) ይህን ሐላፊነቷን በበለጠ ሁኔታ በተገቢው መንገድ ለመፈጸም ከዚህ በላይ ምን ማድረግ አለባት?

እውነቱ ሲታይ በዓለማችን ገና ብዙው ክፍል ውስጥ ወንጌሉ አልተስፋፋም። ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ያልሰሙ በቢሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች አሉ። ሌላው ይቅርና እዚሁ ኢትዮጵያ ውስጥ ያልሰሙ ብዙ ናቸው። ታዲያ ወንጌልን በዓለም የማዳረሱ ሐላፊነት የምዕራቡ ክፍለ ዓለም ሐላፊነት ብቻ ሳይሆን የሁሉም ነው። ይህ ትዕዛዝ እዚህ ኢትዮጵያ ላለነውም ተሰጥቶናል። በትውልድ ዝመናችን ይህ ሐላፊነት እንወጣ ዘንድ እግዚአብሔር ታማኞችና ታዛዦች ያድርገን!!

ሁለተኛ ቀን:-

የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ የሚተርከው በጥንቱ የሮሜው ዘመን መንግሥት ክርስትና እንዴት እንደተስፋፋ ብቻ አይደለም። አንድ ጤነኛ የሆነ ቤተክርስቲያን እንዴት መሆን እንዳለበትና በዓለም ላይ ምን ዓይነት ተጽዕኖ ሊኖረው እንደሚገባም ይገልጻል። የሐዋርያት ሥራን በምናጠናበት ወቅትም እነዚህ ቤተክርስቲያንን የሚያጸኑና የሚያጠነክሩ ነገሮችን አይተናል። ታዲያ ቤተክርስቲያናችን ጤነኛ መሆኗን ወይም አለመሆኗን በእነዚህ ነገሮች ላይ በመመሥረት ልንመረምር እንችላለን።

1. አንድ ጤነኛ ቤተክርስቲያን ሁሉ የምትጸልይ ናት፡- እግዚአብሔር እንድንጸልይ ትዕዛዝ ሰጥቶናል። የጥንቷ ቤተክርስቲያንም በጸሎት ላይ ምን ያህል ትኩረት ታደርግ እንደነበር አይተናል። ለመጥቀስ ያህልም መንፈስ ቅዱስ የወረደባቸው በጸሎት ላይ ሳሉ ነበር። ጴጥሮስም ከወሳኒ ቤት ሊወጣ የቻለው በቁዳሳን ጸሎት ነው። ለአንድ ክርስቲያን የሃይል ምንጩ ጸሎት ነው። የሰይጣንን ምሽጎች ልናፈራርስ የምንችለው በጸሎት ነው። ይህ ነገር በጣም አስፈላጊ በመሆኑም ብዙ ጊዜ ሰይጣን በቤተክርስቲያን የጸሎት ሕይወት ላይ ጥቃት ይሰነዝራል። በዚህም መሠረት ጸሎታችን ከልብ የመነጨ ሳይሆን ዝም ብሎ በዘልማድ የምናደርገው ሥርዓት እንዲሆንብን ያደርጋል። ወይም ደግሞ አንዳንድ በጣም በሥራ እንጠመድና ለጸሎት ጭራሾች ጊዜ እናጣለን። ቤተክርስቲያናቸችን እንደዚህ ደካማ የሆኑበት አንዱ ምክንያት ይህ ይሆንን?

ጥያቄ 8፡- ሀ) ለጸሎት የምትወስደው ጊዜ ምን ያህል ነው? ለ) በቤተክርስቲያንህ ለጸሎት የሚሠጠው ሥፍራ ምን ያህል ነው? በሌላ አነጋገር በቤተክርስቲያንህ የጸሎት አስፈላጊነት ምን ያህል ነው?

2. አንድ ጤነኛ ቤተክርስቲያን ሁሉ የምትመሠክር ናት፡- ምንም እንኳን የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ወንጌልን ለማስፋፋት በሰፊው እግዚአብሔር በተጠቀመባቸው በጳውሎስና በጴጥሮስ ላይ ቢያተኩርም፣ በተደጋጋሚ መላው ቤተክርስቲያን እንዴት በምስክርነቱ ሥራ ውስጥ እንደተሳተፈች እናያለን። ለምሳሌ ስደት እንደተነሣ ክርስቲያኖቹ ወንጌሉን በየአካባቢው ወደሚገኙት ከተሞች እንዴት ይዘው እንደሄዱ አይተናል። በየትኛውም ሥፍራ ያሉ ክርስቲያኖች ስለ ኢየሱስ የመመስከር ሐላፊነት አለባቸው።

ጥያቄ 9፡- የቤተክርስቲያንህ አባላት፣ በሥራቸውና በሌሎች አካባቢ ያላቸው ምስክርነት በሌሎች ላይ ምን ያህል ተጽዕኖ እያሳደረ ነው?

3. አንድ ጤነኛ ቤተክርስቲያን ሁሉ የምትማር ናት፡-

ከሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ላይ እንደምናነበው አግኖቹ ሁሉ እየተሰበሰቡ እግዚአብሔርን ከማመስገን ሌላ ከሐዋርያቱ ትምህርት ይቀስሙ ነበር። እግዚአብሔር ልጆቹ በቂ ያልሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ግንዛቤ እንዲኖራቸው በጭራሽ አይፈልግም። ስለዚህም ቤተክርስቲያናቸችን የእግዚአብሔር ቃል በትክክልና በጥራት የሚሰበክባቸው ቦታዎች መሆን አለባቸው።

ጥያቄ 10፡- ቤተክርስቲያንህ ክርስቶስን ወደመምሰል ደረጃ እንድትደርስ የመጽሐፍ ቅዱስ እውነታዎችን እየተገለጡ በቤተክርስቲያንህ ትምህርት የሚሰጠው እንዴት ነው?

4. አንድ ጤነኛ ቤተክርስቲያን ሁሉ የምታድግ ናት፡-

ብዙ ጊዜ አብያተ ክርስቲያናት ባላቸው ዕውቀትና የአባላት ብዛት ይከራራሉ። ታዲያ እነዚሁ አባላት በየዓመቱ ወደ ቤተክርስቲያን ይመጣሉ፤ ነገር ግን ምንም ዕድገት የላቸውም። አንድ ቤተሰብ የሚያድገው ልጆች ሲወልዱ እንደሆነ ሁሉ፤

ቤተክርስቲያንም በዚሁ መንገድ ግደግ አለባት። እንዳንድ ጊዜ ደግሞ፣ ቤተክርስቲያናቸችን ሳያድጉ ያደጉ ይመስለናል፤ ነገር ግን ወደ ቤተክርስቲያናችን የተጨመሩት የአባላት ልጆች ብቻ እንጂ አዳዲስ ነፍሳት አይደሉም። የግያምኑ ሰዎች በየጊዜው ወደ ቤተክርስቲያናችን ሕይወታቸው እየተለወጠ የግይመጡ ከሆነ ወይም ደግሞ እነዚህ ሰዎች በክርስትና ሕይወታቸው ጸንተው የግይቆሙ ከሆነ ቤተክርስቲያናችን ድክመት ላይ እንዳለች ያሳዩናል።

ጥያቄ 11:- ሀ) በዚህ ዓመት ከዳኑ ቤተሰቦች ያልሆኑ ምን ያህል ሰዎች ናቸው በቤተክርስቲያንህ የዳኑት? ለ) በቤተክርስቲያንህ ይከታተሉ ከነበሩ ሰዎች ውስጥ ምን ያህል ጌታን ትተው ወደ ዓለም የተመለሱት?

5. እንዲት ጤነኛ ቤተክርስቲያን አባላቷ በሙሉ የተጠመቁና የጌታን እራት የሚወስዱ ናቸው:-

አንዱ የኢየሱስ ትዕዛዝ አግኖች ይጠመቁ የጌታንም እራት ይወስዱ የሚል ነው። በተደጋጋሚ በጥናታችን ውስጥ እንዳየነው የሚያምኑት ሰዎች ይጠመቁ ነበር። አሁን ደግሞ በቤተክርስቲያናቸችን የሚመጡት ብዙዎቹ ሰዎች ያልተጠመቁና የጌታን እራት የማይወስዱ ናቸው። ታዲያ እነዚህ ሰዎች ምንም እንኳን ቢድኑም የጌታ ኢየሱስን ትዕዛዝ ሙሉ በሙሉ ስላልጠበቁ መንፈሳዊ ድክመት ይኖርባቸዋል።

ጥያቄ 12:- ሀ) በቤተክርስቲያንህ የሚመጡት ብዙዎቹ ሰዎች የተጠመቁ ናቸውን? ለ) ብዙዎቹስ የጌታን እራት ይወስዳሉ? ካልሆነስ ለምን?

6. በአንድ ጤነኛ ቤተክርስቲያን ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ መኖር በጉልህ ይታያል:-

ይህን ስንል አባላቷ በልሳን መናገር አለባቸው፣ ሁልጊዜ የፈውስ ሥርዓት መኖር አለበት ግለታችን አይደለም። በእርግጥ መንፈስ ቅዱስ እራሱን በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ እንዳንደ ይገልጻል፤ ቢሆንም በግድ መታየት ያለባቸው ነገሮች ናቸው ሊባሉ አይችሉም። ከዚህ ይበልጥ ግን የመንፈስ ቅዱስ መኖር በቤተክርስቲያን ውስጥ ገሃድ የሚሆነው የአንድ ቤተክርስቲያን አባላት በፍቅር ሲኖሩ፣ የቀድሞው አኗኗራቸው እየተለወጠ በሕይወታቸው የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ የሆኑት ፍቅር፣ ደስታ፣ ሠላም፣ ... ወዘተ. ሲታዩባቸው ነው (ገላ 5: 22)። ከዚህም ሌላ የአንድ ቤተክርስቲያን አባላት በተለያዩ ስጦታዎቻቸው እየተጠቀሙ ሲያገለግሉ የመንፈስ ቅዱስ መኖር ጉልህ ይሆናል።

የቤተክርስቲያንን መመሥረት ያበሠረው የመንፈስ ቅዱስ መምጣት ነው። ይህ የአዲስ ዘመንን መምጣት ያሳዩናል። ምክንያቱም በብሉይ ኪዳን ዘመን መንፈስ ቅዱስ ይወርድ የነበረው ለተወሰነ ሥራ በተመረጡ መሪዎች ላይ ብቻ ነበርና ነው። አንዳንድ ጊዜም፣ ለላ መሪ የተሰጠው ሥራ ከተገባደደ ወይም ሰውዬስ ኃጢአትን መለማመድ ከጀመረ መንፈስ ቅዱስ ከሕይወቱ ውስጥ ይወጣ ነበር። በመጀመሪያ መንፈስ ቅዱስ መምጣቱን ኢየሱስን በሚያምኑትና በተቀበሉ ክርስቲያኖች (መጀመሪያ አይሁዳውያን፣ ቀጥሎ ሳምራውያን፣ ቀጥሎ አሕዛብ) በጉልህ ያሳየው በእዛትና የልሳን ስጦታ በመስጠት ነው። ከዚህ ጊዜ በኋላ ግን እያንዳንዱ አማኝ በልሳን ቢናገር ወይም

ባይናገር፣ አንድ ጊዜ ጌታ ኢየሱስን እንደ ገላ አዳኙ ከተቀበለ በኋላ፣ መንፈስ ቅዱስን ይቀበላል።

ጥያቄ 13፡- በቤተክርስቲያን ውስጥ የመንፈስ ቅዱስ መኖር የሚገለጸው በምን ዓይነት መንገድ ነው?

የበዓለ ሐምሳ ዋነኛ እውነታ የመንፈስ ቅዱስ ኃይል የእግዚአብሔር ለልጆቹ በገሃድ የመስጠቱ ጉዳይ ነው። በዚያን ጊዜ የነበሩትን ክርስቲያኖች በኢየሩሳሌም፣ በይሁዳ፣ በሰማሪያና ብሉም እስከ ምድር ዳርቻ ድረስ ምሥክር እንዲሆኑ ብቃት የሰጣቸው የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ነው (ሐዋ. 1፡ 8፤ 2፡ 1-6)። ነቢዩም እንደተነበየው፣ የእግዚአብሔር መንፈስ በአይሁዳውያንና በአሕዛብ ላይ ይወርድ ነበር። ከዚህም በኋላ፣ የእግዚአብሔርን ስም የጠራ በሙሉ ይድናል (ትንቢተ ኢዩሌል 2፤ 22-32፤ ሐዋ. 2፡ 17-21)። በበዓለ ሐምሳ ለትም ከብዙ አገር የመጡ ሰዎች መንፈስ ቅዱስን ከተሞሉት የኢየሱስ ተከታዮች የክርስቶስን መልእክት በራሳቸው ቋንቋ ሰሙ (ሐዋ. 2፡ 5)።

በበዓለ ሐምሳ ዕለት የወረደው መንፈስ ቅዱስ ለቤተክርስቲያን ግዳጅዋን ልትወጣበት የምትችልበትን ኃይል ሰጥቷታል። በዚህም መሠረት ለኢጥርስና ለዮሐንስ ቃሉን እንዲሰብኩ ድፍረትን ሰጣቸው (ሐዋ. 4፡ 13-31)፤ የተመረጡት ሰባት ዲያቆናት በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ ነበሩ (ሐዋ. 7፡ 55-58)፤ በሳምራውያን መካከል የተሠራው ሥራ እውነተኛ መሆኑ የተረጋገጠው በመንፈስ ቅዱስ መውረድ ነው (ሐዋ. 8፡ 17)፤ የጳውሎስ መለወጥም ይፋ የወጣው በመንፈስ ቅዱስ ነው (ሐዋ. 9፡ 17-18)፤ ወንጌላውያኑን በርናባስና ሳውልን የላካቸውና የመራቸው መንፈስ ቅዱስ ነው (ሐዋ. 13፡ 2፤ 4፤ ጳውሎስና ሲላስ የሐዋ. 16፡ 7፤ የጳውሎስን ወደ ኢየሩሳሌም መመለስ በተመለከተ ሐዋ. 12፤ 21)።

7. አንድ ጤነኛ ቤተክርስቲያን ስደት ይኖርባታል፡-

በጥናታችን ላይ እንዳየነው አንድን ጤነኛ ቤተክርስቲያን ለማጥፋት ሰይጣን የሚጠቀምበት አንዱ ዘዴው ስደት ነው። ታዲያ ይህ ስደት በተለያዩ መንገድ ቢፈጸምም ዋነኛው ዓላማው ቤተክርስቲያንን ለማውደምና አባላቷንም ከመመሥከር ለማገድ ነው። ሐዋርያው ያዕቆብ ለምሳሌ ሕይወቱን እስከማጣት ድርሷል። የመጀመሪያው ቤተክርስቲያን ጻድቅ ሰግዕት ደግሞ ዲያቆን እስጢፋኖስ ነበር። ከዚህም ሌላ ወንጌል ይዞ በሚሄድበት ሁሉ ጳውሎስ ስደት ይደርስበት ነበር። ታዲያ እግዚአብሔር በአንድ ጤነኛ ቤተክርስቲያን ውስጥ ይህንን ስደት ለማግሪያና ወንጌልን ለማሰራጫ እንደ መሣሪያ አድርጎ ይጠቀምበታል። ስለዚህም ደቀመዛሙርቱ እንዳሉት «ከሰው ይልቅ እግዚአብሔርን ልንታዘዝ ይገባል»።

ጥያቄ 14፡- ከሰው ይልቅ እግዚአብሔርን መታዘዛቸው በዚህ መጽሐፍ የታየው እንዴት ነው?

8. አንዲት ጤነኛ ቤተክርስቲያን ገጽሕት ናት፡-

ሰይጣን ቤተክርስቲያንን የሚያጠቃበት ሁለተኛው መንገዱ ቤተክርስቲያንን ግርክስ ነው። ሐናንያና ሰጲራ እግዚአብሔርን ለማታለል ቢሞክሩ እግዚአብሔር አጠፋቸው። ሀሰተኛ መምህራን የወንጌሉን እውነታ ሊያጣምሙ ቢሞክሩ ጊዜም መገታት ነበረባቸው። የጥንቷን ቤተክርስቲያንና እኛን እስከ ዛሬ የሚያስቸግረን የሐሰት ትምህርት እግዚአብሔርን መቀበል በተመለከተ በፀጋ በሚገኘው ደገንነት ላይ ለደገንነት ብቁ ለመሆን ይህን መጨመር አለባችሁ የሚለው ትምህርት ነው። ሆኖም እኛ የምንድነው ኢየሱስ ስለ ኃጢአታችን እንደሞተ ስናምን ብቻ ነው። ከዚህ ሌላ ወደ መንግሥተ ሰማያት ለመድረስ የምንሠራው ምንም ሥራ የለም። ስለዚህም ሰይጣን ሁልጊዜ የቤተክርስቲያን አባላትን ቅድስናና የወንጌሉን መልእክት ለማጣመም ይጥራል። እንግዲህ እግዚአብሔርን በሚያስከብር ሁኔታ እንድናድግ፣ በእነዚህ ሁለት ነገሮች ላይ ተገቢ የሆነ ጥንቃቄ ማድረግ አለብን።

ሰይጣን የጥንቷን ቤተክርስቲያን ያጠቃበት የነበረው ሌላኛው መንገድ አለመግባባትን መፍጠር ነበር። በዚህም መሠረት፣ የደቀመዛሙርቱ ቁጥር እንዴት እንደጨመረና በሄሌናውያኑ አይሁዳውያንና በተቀሩት አይሁዳውያን መካከል ልዩነት እንዴት ሊፈጠር እንደቻለ አይተናል። በዚህም ጊዜ ሐዋርያቱ እማኞቹን በሙሉ ጠርተው፣ ቤተክርስቲያንን የሚያስተዳድሩ ሰባት ሰዎችን እንዲመርጡ ያደርጋሉ። ስለዚህም በውስጧ ክፍፍል ያለበት ቤተክርስቲያን የተሸነፈች ናት፤ ምክንያቱም ምንም ምሥክርነትና ኃይል የላትምና ነው።

ጥያቄ 15:- በእነዚህ ከላይ በጠቀስናቸው ሦስት መንገዶች ሰይጣን ቤተክርስቲያንን ያጠቃው እንዴት ነው?

ሦስተኛ ቀን:-

የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ብዙ ትኩረት የሚያደርገው በሁለት ሰዎች ላይ ነው። በዚህም መሠረት የመጀመሪያዎቹ አሥራ ሁለት ምዕራፎች ትኩረት የሚያደርጉት የአይሁዳውያኑ ሐዋርያ የነበረው በጴጥሮስ ላይ ነው። እንደምታስታውሰውም በማቴዎስ 16፡ 17-19 ላይ ኢየሱስ ለጴጥሮስ በቤተክርስቲያን ውስጥ የተለየ ቦታ ሰጥቶታል። ቤተክርስቲያን የሚመሠረትበት ድንጋይ ጴጥሮስ ነበር። በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍም ውስጥ ይህ እንዴት እንደተፈጸመ እናያለን። በመጀመሪያም የኢየሩሳሌሚ ቤተክርስቲያን መሪ የነበረው ጴጥሮስ ነው። አሥራ ሁለተኛው ሐዋርያ የተመረጠው በእሱ አነሳሽነት ነው። የሳምራውያኑን እምነት እውነተኛነት ያረጋገጠና መንፈስ ቅዱስን እንዲሰጣቸው የጸለየላቸው፣ ቤተክርስቲያን በተመሠረተችበት ጊዜ ለተሰበሰበው ሦስት ሺህ ሕዝብ ንግግር ያደረገው፣ የመጀመሪያውን ተአምራት የፈጸመውና የቤተክርስቲያን የመጀመሪያ ቃል አቀባይ ሆኖ በካህናት ፊት የቀረበው ጴጥሮስ ነው። ከዚህም ሌላ ጴጥሮስ አሕዛብ ወደ ቤተክርስቲያን እንዲገቡ ለቆርኔሌዎስ ቤተሰቦች በመስበክ ለመጀመሪያ ጊዜ በሩን የከፈተና በአሕዛብ መካከል መንፈስ ቅዱስ መውረዱን ያበሠረ ነው።

ጥያቄ 16:- የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን በኢፕሮስ ላይ ነው የተመሠረተችው ልገል ምንችለው በምን ዓይነት መንገድ ነው?

የተቀረው የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ደግሞ ትኩረት የሚያደርገው የአሕዛብ ሐዋርያ በነበረው በጳውሎስ ላይ ነው። እግዚአብሔርም ይህን የተግረጸ ቤተክርስቲያንን ያሳድድ የነበረና ቀናተኛ የነበረ አይሁዳዊ ሕይወት በመለወጥ ወንጌልን ለተቀረው ዓለም ይዞ እንዲሄድ ያደርገዋል። በምስት ሚሲዮናዊ ጉዞዎችና በአንድ ወደ ርም በተደረገ ጉዞ ጳውሎስና ዓደኞቹ በዚያን ጊዜ የነበረውን ዓለም ያዳርሱታል። በመጀመሪያው ሚሲዮናዊ ጉዞው ጳውሎስ ወንጌሉን ይዞ የሄደው በእስያ (የዛሬ ቱርክ) በተለይም በገላትያ ክፍለ ሃገር ውስጥ ነበር። በሁለተኛውም ሚሲዮናዊ ጉዞው ደግሞ ትኩረቱን በቆሮንቶስ ከተማ ላይ በማድረግ ወንጌሉን ወደ አውሮፓና ግሪክ ይወስዳል። በምስተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞው ላይ ደግሞ ብዙ ጊዜውን ያሳለፈው ከዚህ ቀደም ብሎ የመሠረታቸውን ቤተክርስቲያኖች በመጎብኘት ነው። ሆኖም በዚህ ጊዜ ብዙ ቆይታ አድርጎ ያገለግል የነበረው በኤፌሶን ከተማ ነው። ከዚህም ከተማ በመነሣት ወንጌሉ መላውን እስያ እንደሚያዳርስ ሉቃስ ይነግረናል። ከዚህም በኋላ የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ታሪክ የሚገባደደው በዚያን ጊዜ የነበረው የሮማው መንግሥት መዲና የሆነችው ርም ውስጥ ወንጌል እንዴት እንደደረሰ በማተት ነው። ከዚህ ጊዜ በኋላም ለብዙ ምዕተ አመታት ርም የዓለም የቤተክርስቲያኖች ዋና መሰብሰቢያ በመሆን አገልግላለች። ዛሬም እንኳ ቢሆን፣ የካቶሊኩ ጳጳስ ዋና መሥሪያ ቤት የሚገኘው በርም ነው።

ጥያቄ 17:- የጳውሎስን ጉዞ የሚያሳዩ አራት ካርታዎችን ተመልከት። በጳውሎስ አገልግሎት ላይ ተመሥርተው ቤተክርስቲያናት የተመሠረቱባቸው ዋና ዋና ከተሞች በግርግር ጻፍ።

አራተኛና አምስተኛ ቀን:-

በዚህ የሐዋርያት ሥራ ግጥኛ መጽሐፍ የተግርካቸውን ትምህርቶች ከልሰና በሳምንታዊው ስብሰባ ወቅት ለምትወስደው የመጨረሻ ፈተና ተዘጋጅ። ፈተናው ሙሉ በሙሉ የሐዋርያት ሥራን መጽሐፍ ያካተተ ይሆናል።

ሳምንታዊው ስብሰባ:-

1. ሳምንታዊው የአምልኮ ጊዜ
2. የጸሎት ጊዜ

3. የመጨረሻ ፈተና
4. የጸሎት ጊዜ